nem kedvelem a cicomát, a kihívó színeket – mondja Bori Annamária, a kőbányai Újhegy sétányi általános iskola hetedikes tanulója.

Lakásukon beszélgetünk a divatról. Kinyitja a szekrényajtót és megmutatja ruháit, a különféle színű pólóingeket, nadrágokat, szoknyákat, pulóvereket, blúzokat és kimonókat. Amióta észrevette, hogy jól áll neki a japán szabású ruha, néhányat „japánosított".

– Melyik a kedvenc színed?

– A fehér, a kék és annak árnyalatai. No meg a piros.

– Milyen anyaghoz ragaszkodsz leginkább?

– A kordbársonyhoz. A legtöbb nadrágom abból készült.

Annamária, ha kigondol valamit, összeszedi a régi holmijait és édesanyja sógornőjének segítségével átalakítja. Így lettek egy időben a megunt nadrágokból bricseszek.

Szerinte az az igazán divatos, ami szép, az ember egyéniségéhez illik.

F. Gy.

Szalay Béla képriportja

KEDVENCEM A FEHÉR ÉS A KÉK, DE AZ ÉLÉNKEBB SZÍNEKET IS SZERETEM

SPORTNADRÁG. NYÁRON AZONBAN SHORTNAK IS ELMEGY

MILYEN SZÉP A FODROS! EZ SZÁMOMRA ALKALMI VISELET

A VARRÓGÉPÜNK. A RÉGI RUHÁIMAT NAGYNÉNÉM SEGÍTSÉGÉVEL ALAKÍTOM ÁT

NEM JÁRTAM FELHŐK KÖZÖTT

— Eszeveszett nagy focista akartam lenni — meséli kamaszkoráról Straub Dezső, a Vidám Színpad újdonsült tagja. — Találkoztam több hazalátogató hírességgel az „aranycsapat" tagjai közül, akik nagy tehetségnek láttak és fel akartak fedezni, de végül is más területre pártoltam át.

— Az iskolában népszerű voltál társaid között?

— Nem voltam hangadó, csak néha a „hülyéskedéseim" népszerűvé tettek kis időre, de ezek csak felvillanások voltak. Gátlásos voltam, és még ma is az vagyok, de nem szeretem a gátlástalan embereket. Az érzékenyebb lelkűek sokkal többet észrevesznek a világ dolgaiból.

— A lányokkal szemben is félénk voltál?

— Igen. Fiúiskolába jártam, otthon hárman voltunk fiúk, így a lányokkal sok gondom volt. Úgy tizenegyéves koromban kezdődött egy gyönyörű gyerekszerelmem, amely majd négy évig tartott. Néha megfogtuk egymás kezét... felejthetetlen volt. Hiányozna az életemből, ha nem lett volna részem benne.

— Ha összetalálkozol régi iskolatársaiddal, mi az, amit gyakran emlegettek?

— Egyszer világgá akartunk menni öt társammal. Ez számunkra a gellérthegyi barlangokat jelentette. Profi módon megszerveztük a dolgot, kiosztottuk, hogy ki hoz kötelet, petrófőzőt, konzervnyitót. Elemlámpát mindenkinek hoznia kellett. Természetesen lányokat nem akartunk vinni, nehogy árulás történjen. Nyár volt és napközis táborba jártunk. De ezen a reggelen mi öten a Naphegy téren gyülekeztünk a napközi helyett. Soha máskor, de ezen a napon késett a reggeli, a csoportok sétára indultak, s megdöbbenve láttuk, hogy a tábor közelít hozzánk. Úgy véltük, be akarnak keríteni minket. De erről szó sem volt, a napközis tanárunk ránk kiabált: „Hé, ti ott! Már megint előresiettetek? Hányszor mondtam már, hogy ne szaladjatok előre!" Nagyon le voltunk törve, s a legszörnyűbb az volt, hogy észre sem vették, hogy világgá akartunk menni.

Ekkor még édesanyám szoknyája mellett éreztem magam biztonságban. Az öcsémmel együtt.

— De mégis világgá mentél. Hiszen minden színész a szerepei által egy kicsit világgá megy. Miért választottad ezt a pályát?

— A régi osztálytársaim nagyon csodálkoznak rajta, hogy erre a pályára kerültem. Nem nézték ki belőlem. Tizenhat éves koromban volt egy szerelmem, aki idővel elkezdett puhatolózni, hogy mégis, mik a terveim. S mikor mondtam, hogy táncdalénekes és nagy focista akarok lenni, menten otthagyott. Biztosan azt gondolta: ó, pardon, ez dinka alak! Azt tartották rólam, hogy egy kicsit a felhők között járok. Éreztem, hogy ezek valóban nagy álmok, de azt is, hogy megvan bennem a képesség a megvalósításukhoz. Vagyis eredetileg énekes akartam lenni. Sokáig nézegettem egy énektanár hirdetését, míg bátorságot merítettem hozzá. Képeztem a hangomat és 1972-ben sikerült megszereznem az ORI engedélyét a táncdalénekléshez. Majd felvettek a Színház- és Filmművészeti Főiskola operett—musical osztályába, itt végeztem. Persze, ahhoz, hogy mindez sikerüljön, szívósságra, kitartásra volt szükségem.

S hogy miért lettem színész? A hangom, az állítólagos humorérzékem „családi örökség", majd a későbbiekben roppant módon hatott rám Bodrogi Gyula. Elbűvölt a lazasága, természetessége a színpadon. Miatta kértem magam a József Attila Színházhoz, és a vele való jó kapcsolatom miatt vagyok most a Vidám Színpad tagja. No, és nagyon meghatott, hogy engem választott az „Előttem az utódom" című tévéműsorban. Magam is a hétköznapi, természetes viselkedést szeretném átmenteni a színpadra.

Nem vagyok egy karót nyelt legény, emiatt a főiskolán sokat kínlódtam, mindig azt mondták: húzd ki magad! Most már nemigen törődöm ezzel, mert inkább gondolják a nézők egy fél percig, hogy „Hű, de ronda tartása van ennek a fickónak!", csak szeressenek meg.

— Sokat látunk színházban, képernyőn, befutott, népszerű ember lettél. Hogyan viseled a népszerűséget?

— A televíziónak roppant népszerűsítő ereje van. Ahogy sűrűbben kezdtek ott foglalkoztatni, úgy váltam mind ismertebbé az emberek között. S hogyan hatott rám? Eleinte nagy dolog volt, jól esett, hogy felismernek idegenek, de most már sokszor zavar. Például, ha egy lánycsapat közelít az utcán, átmegyek a másik oldalra, mert zavar a megjegyzésük, érzem a hátamban a tekintetüket. Szeretek néha csak úgy „lenni", elbambulni az utcán. Nemrég Bécsben voltam, s furcsa módon ott meg hiányzott ez, és rosszul esett, hogy a kutya sem vett észre. De hát a bolond színész már ilyen.

— A népszerűséggel — köztudott —, hogy velejár a posta felszaporodása. Sok levelet kapsz?

— Az első időkben még havonta ezerötszázat is kaptam, s ekkor még szorgalmasan válaszoltam, küldtem a fényképeket, de ahogy sűrűsödtek a feladatok, már nem volt erre időm. Mostanában is sokat kapok, többségükben tizenéves lányoktól, és valósággal megfiatalodom tőlük. A felhalmozódott megválaszolatlan levelek miatt állandó szívfájdalmam és lelkiismeret-furdalásom van, ezért itt, a Pajtásban kérem, bocsássátok meg ezt nekem. S ha esetleg válaszra nem is jut mindig időm, az biztos, hogy mindet elolvasom. És akinek nem jutott az éppen kifogyott fotókészletemből, az fogadja szeretettel a túloldalon megjelent képet.

V. Sólyom Erzsébet
Fotó: Wagner Margit

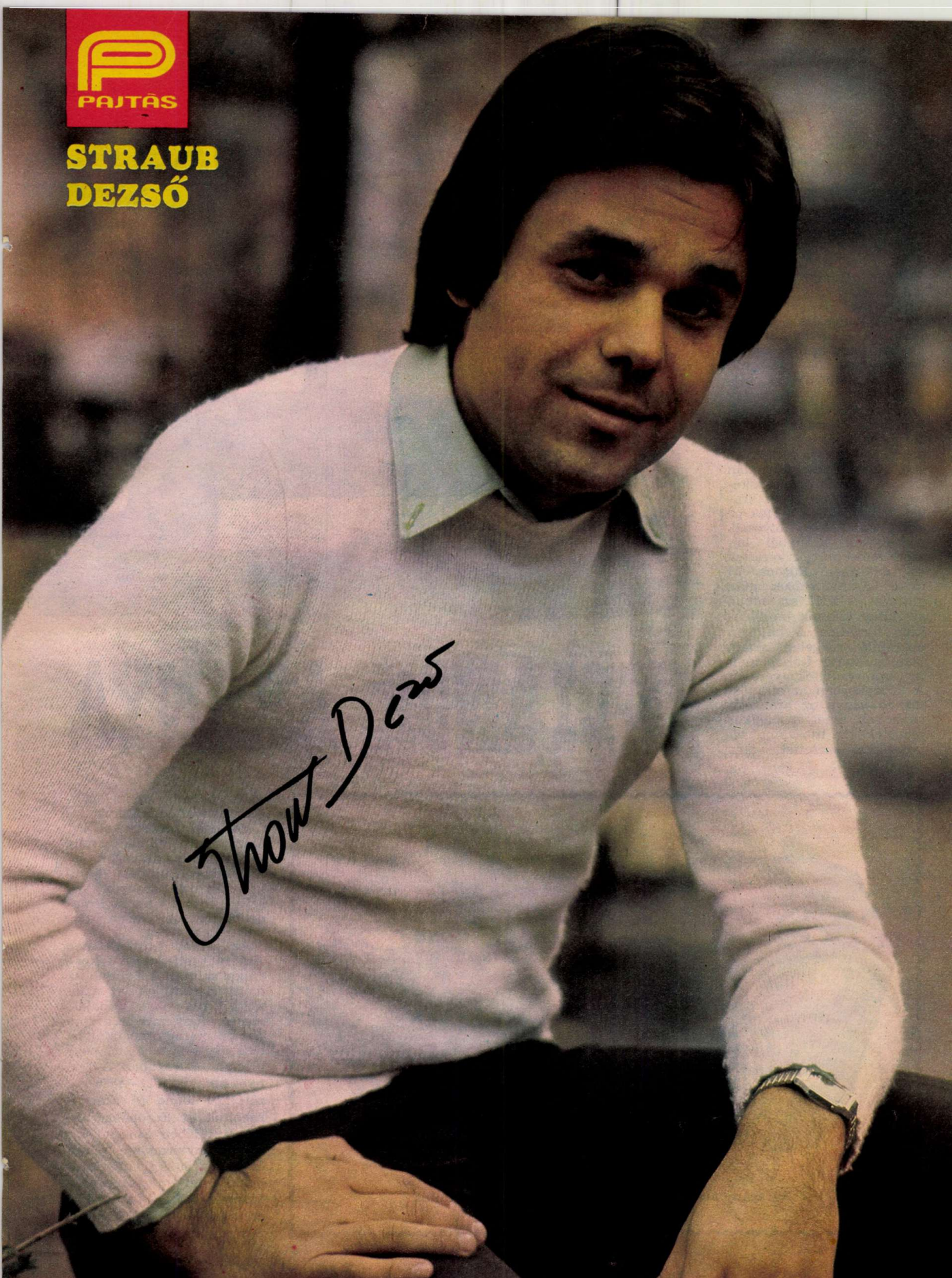
PAJTÁS
STRAUB
DEZSŐ

A szettart kezek a napsugarak imádatát jelképezik. Az inkák rendszeresen mutattak be áldozatokat a Napnak

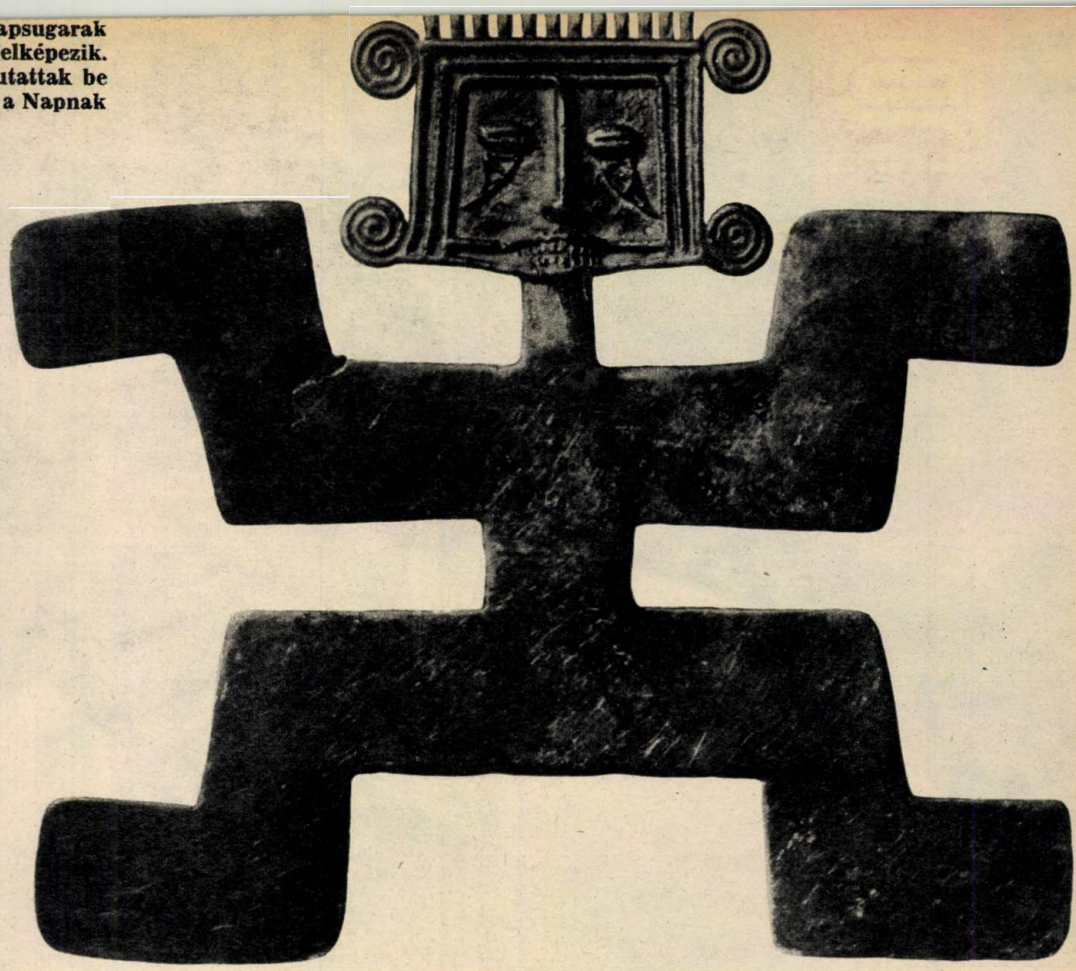

INDIÁNOK ARANYA

Földünkön nincs még egy olyan nemesfém, mely annyiszor hozta volna lázba a világot, mint az arany. Az első aranyláz az ókori birodalmak virágzásának és hanyatlásának idejére esik. A római birodalomban az arany fontos eszköz volt a császárok fényűző életmódjának biztosításához. A rómaiak aranya természetesen elvándorolt más földrészekre is, így a távol-keleti országokba, mint csereeszköz.

A történelem folyamán Európa mindig aranyszűkében volt. Bizánc és az arabok már javában verték az aranypénzeket, ötvöseik műhelyéből aranyból készült remekművek kerültek ki, miközben Európa új és új aranyforrások után kutatott. A XIII. században az itáliai kikötők megélénkülő forgalma, a hajókon beáramló rengeteg arany lehetővé tette Itáliában is az aranydukátok verését. A középkorban az alkimisták fő vágya az aranycsinálás volt, amelyet mágikus receptekkel, titokzatos eljárásokkal szerettek volna megvalósítani. Nem sikerült aranyat „csinálniuk".

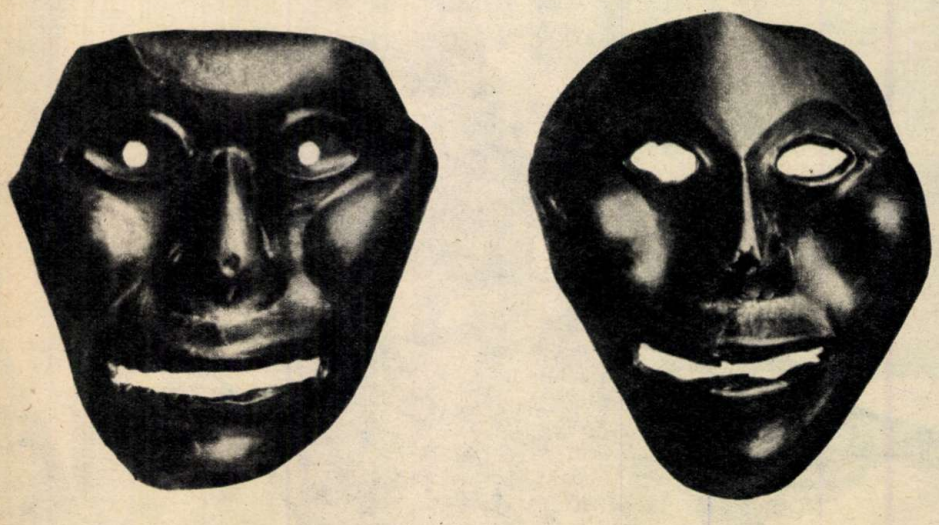

Az arany álarcok lelőhelye: Cauca völgye, Kolumbia

Portugál hajósok a XV. században Guinea arany ösvényéig kalandoztak el. Egyszóval Európán kívül keresték az aranyat, jól sejtve, más kontinensek nagyobb lehetőségeket nyújtanak ezen a téren.

Az arany történetében Amerika felfedezése új korszakot nyitott. A Kolumbusz előtti civilizációk, az aztékok, az inkák, majják mesés aranykincseit a spanyolok részben megtalálták. Felszökött ismét a nagy aranyláz Európában. A spanyol hódítók 1521—1660 között 200 tonna (!) aranyat raboltak át Európába. Ebben az időben Európa összes aranytermelése mindössze évi 80 kg volt. Mindenki a dél-amerikai aranykincsről beszélt az európai országokban, de különösen Spanyolországban. Indián

centiméter átmérőjű.
Három darab míves aranytű, nyaklánc,
és az arany mellvért kiváló ötvösművészetről,
finom kovácsmunkáról tanúskodik

hercegek mesés kincseit keresték az aztékok, inkák egykori földjén a spanyolok, a tavak és barlangok, erdők mélyén. Az emberek képzeletében megszületett az Eldorado, az aranyország, amelyet fantáziájukban a mai Kolumbia fővárosának, Bogotának közelében képzeltek el. Ez a meseváros Európában valóságos szólásmondássá vált, amely még ma is tartja magát. Az Eldorado legendája az inkák aranykincsein és fejlett aranyművészetén alapult.

Azután következett a múlt században a kaliforniai, az ausztráliai, a transvaali, a klondikei aranyláz. Néhány ember meggazdagodott, a legtöbb elszegényedett az aranykutatásban. A nélkülözések során, a zord klímaviszonyok alatt szerzett betegségekben sokan meghaltak a kalandos aranyásók közül.

Bogota szívében, a Plaza de Santander impozáns épületében működik a világ egyedülállóan gazdag létesítménye: az aranymúzeum. aranytárgy, ötvösművek, A vitrinekben tizenötezer ékszerek, fejdíszek, szobrok, használati tárgyak, villák, kanalak láthatók.

A múzeumban kiállított aranytárgyaknak jelentős része indián sírokból került elő. Az aranytárgyak a spanyol hódítást megelőző kétezer év folyamán készültek, tehát különböző korokat, stílusokat és kultúrákat képviselnek. A Kolumbusz előtti időben a dél-amerikai kontinensen az indián törzsek szétszórtan éltek a hegyekben, a fennsíkokon, a völgyekben és a tengerpartokon. A Kolumbia területén egykor élt indián törzsek élénk kereskedelmet folytattak a mai Peru, Mexikó és az Antillák szigetein élő indián népekkel. Ezért láthat az ember a múzeumi tárgyak között más vidékről származó, eltérő stílusokat képviselő leleteket.

A korábbi korszakok indián népei hittek a túlvilági életben. Úgy képzelték el, hogy a haláluk után is folytatódik földi életük. Az indián hercegeket, az előkelőbb személyeket a temetés előtt díszes ruhába öltöztették, aranytárgyakkal gazdagon ellátták.

A spanyol hódítók, amikor betették lábukat Kolumbia földjére, a sírokat feldúlták, kifosztották. A zsákmány jelentős részét Spanyolországba szállították hajón. Nem minden szállítmány érkezett meg a spanyol kikötőkbe, mert a kalózok útközben rajtaütöttek a hajókaravánokon. A tenger mélyén napjainkban is jelentős indián aranykincs nyugszik. A spanyolok az amerikai kontinensről érkező aranyat beolvasztották, pénzt és érméket vertek ezekből.

Aranyért háborúkat folytattak, aranyból hadseregeket állítottak fel, és ma is a korrupt rezsimek tartják fenn magukat aranyból. A dél-afrikai fajüldöző rendszer arany és gyémánt jövedelméből tartja fenn a kontinens legkorszerűbb légierejét.

A múlt században, amikor az európai régészet- és művészettörténet felhívta a spanyolok figyelmét ezeknek a kincseknek a felbecsülhetetlen értékeire, akkor megszüntették a beolvasztásokat. A kolumbiai nemzeti bank egyébként még napjainkban is visszavásárolja Európától a saját kontinensükről egykor elrabolt aranytárgyakat. A bogotai múzeum mesés gyűjteménye nem árulkodik arról, hogy az aranyhoz a történelem folyamán menynyi vér tapadt.

Endresz István

VÁLASZTOTTÁL MÁR?

Segítünk! Gyere a Magyar Hajó- és Darugyárba szakmát tanulni!

Legfontosabb szakmáink: szerkezeti lakatos, hegesztő, csőszerelő, gépiforgácsoló (esztergályos), gépszerelő, villanyszerelő, ács-állványozó, öntő.

Tanulásodhoz vállalatunk segítséget nyújt: kollégiumi elhelyezés, korszerűen felszerelt tanműhely, tanulmányi ösztöndíjon felül a szakmától függően havi 250—500 Ft-ig társadalmi ösztöndíj, napi 3 Ft térítésért ebéd, nyereségrészesedés, üdülés balatoni üdülőinkben, sportolási lehetőség vállalatunk nyolc sportszakosztályában.

Szakmunkásvizsga után továbbtanulásodhoz nyitva az út: érettségi, technikusminősítő, főiskola, egyetem felé, melyhez minden támogatást megkapsz.

Munkába álláskor 1500—2000 Ft juttatás, modern munkásszálloda, jó kereseti lehetőség!

Érdeklődésed és jelentkezésed az alábbi helyeken várjuk:

MHD központi oktatási osztály, Budapest, Váci út 202. — 1904. Telefon: 401-562

MHD Balatonfüredi Gyárgyeség, Balatonfüred. Telefon: 525

MHD Tiszafüredi Gyáregység, Tiszafüred. Telefon: 53

MHD Váci Gyáregység, Vác, Derecske dűlő. Telefon: 223

Fiúk jelentkezését várjuk az Újpesti Gyapjúszövőgyárba az 1983. szeptember 1-én induló tanévre: géplakatos, gépszerelő, csőszerelő és villanyszerelő szakma megszerzése céljából.

Felvételi követelmény: 14. életév betöltése, általános iskolai végzettség.

Tanulmányi idő: 3 év.

Az I. osztályos tanulók tanulmányi ösztöndíja az I. félévben egységesen 310 Ft. A II. félévtől — tanulmányi eredménytől függően — 310-500 Ft. Társadalmi ösztöndíj havonta 500 Ft, jövedelempótlék havonta 190 Ft. Tanulóink részére ingyenes kollégiumi elhelyezést és munkaruhát biztosítunk.

Havonta egyszer hazautazási költséget térítünk. A tanulók a teljes ellátásért napi 3 Ft-ot fizetnek. A szakmunkásvizsga megszerzését követően továbbtanulási lehetőséget biztosítunk.

Jelentkezni lehet: Újpesti Gyapjúszövőgyár személyzeti osztály, Budapest, Berni u. 1. — 1045.

LEVELEZNÉNK!

GÓG GYÖRGY, Csorvás, Hunyadi u. 10. — 5920, 12 éves; MOLNÁR ZSUZSANNA, Cluj-Napoca, cod. 3400 jud. Cluj str. Mehedinti nr. 70. ap. 16. Románia, 14 éves; KOVÁCS ILDIKÓ, Cluj-Napoca, cod. 3400, jud. Cluj Str. Buhusi nr. 13/a. Románia, 14 éves; KARÁDI CSILLA, Miskolc, Árpád u. 86. — 3534, 14 éves; KOVÁCS ÉVA, Királyszentistván, Kossuth út 13. — 8195, 13 éves, színészek és együttesek fotójáért cserébe táncdalszöveget és magyarországi képeslapokat kér; CSERVENI KRISZTINA, Istvándi, Széchenyi u. 54. — 7987, 12 éves; BÚZÁS CSILLA, Komárom, Tópart 2/c. — 2900, 14 éves; STEINER ERIKA és SZÜCS ERIKA, Mosonmagyaróvár, Béke u. 18. és Béke u. 51. — 9200, 14 évesek; MOLNÁR ILDIKÓ, Baja, Budai Nagy Antal u. 24. — 6500, 14 éves, matricát, naptárt, képeslapot, posztert, szalvétát gyűjt és cserél; KÁLDI ILDIKÓ, Bezi, Petőfi út 28. — 9162, 14 éves; HORVÁTH GÁBOR, Szeged, Verseny u. 7/a. — 6726, 14 éves; ANTON MÁRIA, Létavértes, Rákóczi u. 52. — 4283, 14 éves; KÓKAI KRISZTINA, Szada, Székely B. u. 23. — 2111, 14 éves; HAJDÚ EDIT, Szeged-Mihálytelek, Vöröshadsereg u. 58. — 6710, 14 éves; RÁCZ-SZABÓ JERNE, 24406. Gornij-Breg „27. Március" 28. sz. Jugoszlávia, 15 éves; ILCSIK ZSUZSANNA, 24406. Gornij-Breg, Testvériség-Egység 9/b. Jugoszlávia, 14 éves, együttesek fotóit képeslapot, kártyanaptárt kér papírszalvétáért és jugoszláv kártyanaptárért; NAGY ZSUZSANNA, Perkáta, Zrínyi u. 27. — 2431, 14 éves; REGINE KRETZSCHMAR, 4203 Bad Dürrenberg, Rudi Arnstadt str. 8., DDR, 14 éves, keveset tud magyarul és oroszul, bélyeget gyűjt, szeret sportolni. Fiúk és lányok leveleit várja. TAKÁCS JÓZSEF, Dunatetétlen, Kinizsi u. 9. — 6325, 12 éves; HADADI ÉVA, Hajdúnánás, Munkácsy u. 31/a. — 4080, 14 éves; KOTÁK MÁRIA, Voelinec. c. 10. 97901. Rim Sobota Csehszlovákia. 14—15 éves fiúkkal, lányokkal levelezne. Bélyeget, matricát, képeslapot, kártyanaptárt gyűjt; GYURKA ERZSÉBET, Püspökladány, Honvéd u. 12. — 4150, 14 éves.

Október 31-től,
minden vasárnap
de. 11 órai kezdettel a

CORVIN MESEMOZI-MATINÉ
a CSINN-BUMM-társulat új műsorával!

FŐMO

Kedves szórakoztató hétvégi program szülőknek
és gyerekeknek!

SZÍRIUSZ KAPITÁNY

Űrmóka gyermekeknek.
Történik a Holdon, a XXV. században.
Írta és rendezte: LÁSZLÓ ENDRE

Szereplők:
Szíriusz kapitány – Csákányi László, Robi főszakács – Rátonyi Róbert, Leonida néni – Náray Teri, Alfa – Ruttkai Ottó, Béta – Esztergályos Cecília, Berci – Petrik József, Liuna – Örkényi Éva, Pinton – László Marci

A FARKAS ÉS A NYUSZI

Színes, magyarul beszélő mesefilm-összeállítás

JEGYEK VÁLTHATÓK:
A Cirkusz Vállalat szervezési osztályán
(Bp. VI., Népköztársaság útja 61. telefon: 227-227)
és a Corvin mozi pénztárában
(Bp. VIII., Kisfaludy köz 2., telefon: 339-933)

FIGYELD A DÁTUMOKAT!

Az Országos Filharmónia rendezésében
Zenei utazások címmel
hangversenysorozat kezdődik
a Zeneakadémián
10–14 évesek számára.

Minden hónapban
más-más országba
kalandozunk a zene szárnyán.

A különböző népek
zenéjét bemutató
előadások legközelebbi
időpontjai:
november 28. vasárnap, 10.30 óra;
december 4. szombat, 10.30 és 16 óra;
1983. január 8. szombat, 10.30 és 16 óra;
január 9. vasárnap, 10.30 óra.

Aki nem tud már
bérletet szerezni,
nyugodtan menjen oda
a kezdés előtt,
mindig marad néhány jegy!

GYERE HOZZÁNK!

Ötnapos munkahéttel dolgozó gyárunkba jó kereseti lehetőséget nyújtó fonó-szövő szakmára lányokat, villanyszerelő szakmára fiúkat szerződtetünk szakmunkástanulónak, akik az 1982–83-as tanévben fejezik be az általános iskolát. A tanulóidő 3 év. A tanulóidőre ingyenes kollégiumi elhelyezést és teljes ellátást biztosítunk.
Havi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől függően 900–1120 Ft között van.
Az utolsó évben már teljesítménybér!
Szakmunkásvizsga után a lányok leányszállóban, a fiúk albérletben kerülnek elhelyezésre.
Jelentkezés levél útján „Szakmunkástanuló" hivatkozással történik.
PAMUTTEXTILMŰVEK BUDAI GYÁRA
személyzeti osztály
Budapest XI. ker., Hauszmann A. u. 20.
Levélcím: 1502 Budapest, Pf. 43.

PATEX

FIATALOK FIGYELEM!

Általános iskolai végzettséggel rendelkező lányokat felveszünk az 1983–84-es tanévre fonó és szövő, fiúkat textil- és ruházati ipari gépszerelő, géplakatos és villanyszerelő szakmunkástanulónak.

Felső korhatár: 15 év

Tanulóidő: 3 év

Társadalmi ösztöndíj: 500 Ft
Tanulmányi ösztöndíj: eredménytől függően 350–550 Ft

Ösztöndíj-kiegészítés: 190 Ft. Teljes ellátás és elhelyezés kollégiumban havi 210 Ft-ért, tankönyv és munkaruha díjmentesen. Szakmunkásvizsga után a havi kereseti lehetőség 4000 Ft-tól 4500 Ft-ig.

Jelentkezni lehet szombat kivételével bármely munkanapon 7 órától 16 óráig személyesen.

Levélre részletes tájékoztatást küldünk. A gyár címe: PNYV MAGYAR PAMUTIPAR személyzeti és oktatási osztály

Budapest, Lahner Gy. u. 30. 1046

Telefon: 693-111/115-ös mellék vagy 693-847.

PÁLYAVÁLASZTÓ
FIATALOK FIGYELEM!

Kőműves, ács-állványozó, bádogos-tetőfedő, villanyszerelő, vas- és fémszerkezeti lakatos, vízvezeték- és készülékszerelő, központifűtés-csőhálózatszerelő, épületasztalos, fapadlózó-műanyagburkoló, hidegburkoló, szobafestő-mázoló szakmunkástanulónak jelentkezhetnek azok a fiatalok, akik a 15—17. életévüket 1983-ban betöltik, és a 8. általánost elvégezték, illetve akik jelenleg a 8. osztály tanulói.
Vidékieknek a tanulmányi időre TÉRÍTÉSMENTESEN TANULÓOTTHONT, KOLLÉGIUMOT, napi 3,— Ft ellenében teljes ellátást, tanulmányaikhoz szakképzett nevelőtanári felügyeletet és segítséget biztosítunk.
Továbbá rendszeresen kedvezményes hazautazást, munkaruhát, ösztöndíjat, egyes szakmákban ösztöndíj-kiegészítést, valamint **KŐMŰVES, ÁCS-ÁLLVÁNYOZÓ TANULÓKNAK** 500,— Ft, a többi szakmában 250,— Ft társadalmi ösztöndíjat biztosítunk, amit szerződésben rögzítünk.

Különböző sportolási és kulturális lehetőséggel várjuk a jelentkező fiatalokat.
Személyes és levélbeli érdeklődésre részletesen válaszolunk.
Pontos címünk:
Fővárosi 3. sz. Építőipari Vállalat, szakoktatási csoport,
Bp. XIII., Lehel út 10/a.
Tel.: 494-300/121 mellék.

A BUDAPESTI VEGYIMŰVEK

szeretettel várja az általános iskolát végző fiatalok jelentkezését az alábbi szakmákra: **általános vegyianyaggyártó, esztergályos, marós, hegesztő, vas- és fémszerkezeti lakatos, ács- és állványozó, kőműves (kiemelt szakmák), géplakatos, vegyigépszerelő, gáz- és vízvezetékszerelő, anyagmozgatógép-szerelő, dízelmozdonyszerelő, felvonószerelő, villanyszerelő, villamosgépszerelő, elektroműszerész, irányítástechnikai műszerész, üvegműves, épületasztalos, szobafestő-mázoló és autószerelő.**

Kiemelt szakmákban a tanulók a tanulmányi ösztöndíjon felül havi 200,– Ft kiegészítést kapnak.

A tanulókkal szerződést kötünk társadalmi ösztöndíjra, amelynek összege 250–500 forintig terjed.

Vidékiek részére kollégiumi elhelyezést biztosítunk.

A gyakorlati oktatás idején a tanulók kedvezményes ebédet, védőételt térítést, védőruhát, tanulmányi eredménytől függően nyereségrészesedést kapnak.

A törzsgárdatagság elismerésénél a tanulóéveket beszámítjuk.

Dolgozóink pihenését szolgálják a Duna és Balaton melletti üdülőink. Számtalan sportolási lehetőséget nyújtanak a vállalat sportszakosztályai.

A szakmunkásvizsga letétele után a vállalat a továbbtanulni szándékozókat támogatja.

Jelentkezni lehet személyesen vagy írásban a BUDAPESTI VEGYIMŰVEK személyzeti és oktatási osztályán (1097 Budapest IX., Kén u. 5. Telefon: 277-275)

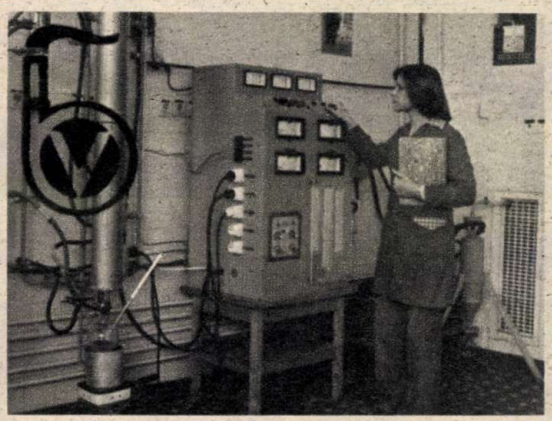

FIGYELEM!

Az 1983/84-es tanévre a 14. életévüket betöltött és általános iskolát végzett

lányokat **SZÖVŐNEK;**
fiúkat **VILLANYSZERELŐ,**
FORGÁCSOLÓ,
SZERKEZETI LAKATOS,
TEXTILIPARI GÉPSZERELŐ

szakmára beiskolázunk szakmunkástanulónak.

Tanulmányi idő 3 év.

JUTTATÁSOK: villanyszerelő, műszerész szakmában 250 Ft,

a többi szakmában 500 Ft társadalmi ösztöndíj,

ezenkívül a tanulmányi eredménytől függően 410–620 Ft tanulmányi ösztöndíj, plusz 130 Ft jövedelempótlék.

Ingyenes munkaruha. Elhelyezés kollégiumban. Ebédet 3 Ft-ért biztosítunk az iskolában és üzemi gyakorlat idejére a gyárban. A vállalat termékeiből kedvezményes vásárlás évente egy alkalommal. Kereseti lehetőség: a szakmunkásvizsga letétele után szövő munkakörben bérbesorolási kategóriától függően alakul a kereset. A továbbtanulást támogatjuk.

Jelentkezni lehet személyesen hétfőtől csütörtökig 8–15 óráig. Levélre részletes tájékoztatót küldünk.

Cím:

PATEX
Angyalföldi
Szövőgyár
1135 Bp.
XIII., Fáy u.
81–83.

JÓL JÁRSZ, HA A PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT SZAKMUNKÁSTANULÓJA LESZEL!

Csak 3 év és szorgalom, s a jövedelmed havonta 3200–6000 Ft-ig mehet!

Az 1983 szeptemberében induló tanévre is várjuk az általános iskolát végzett és most végző lányok jelentkezését budapesti és vidéki gyáregységeinkbe fonalgyártó szakmára.

Már a tanulóévek alatt is sok-sok kedvezmény: díjtalan kollégiumi, leányotthoni elhelyezés, tankönyvek, tanszerek, munkaruha, iskolaköpeny. 5 Ft-ért napi háromszori étkezés, havonta 500 Ft szociális ösztöndíj, 320–720 Ft tanulmányi ösztöndíj.

Válassz gyáregységeink közül!

Pamutfonóipari Vállalat Lőrinci gyára; Budapest, Gyömrői út 85–91. – 1183; Újpesti Cérnagyár: Budapest, Váci út 91. – 1044; Kaposvári gyár: Kaposvár, Jutai u. 6. – 7400; Miskolci gyár: Miskolc, József A. u. 21. – 3527: Váci gyár: Vác, Vám u. 1. – 2600

„FONALGYÁRTÓ SZAKMA" megjelöléssel várjuk továbbtanulási jelentkezési lapodat a számodra legmegfelelőbb gyáregységünk személyzeti és oktatási osztályán.

Kérésedre postafordultával részletes tájékoztatót küldünk.

Talán Magyar Zoli egyik utóda lesi ámulattal a versenyzők gyakorlatait

DÍSZELŐADÁS

Egy napig Budapest volt a világ tornasportjának a fővárosa. Egymást felülmúló tehetségű és tudású versenyzők Magyar Zoltánnak és a Budapest Sportcsarnokot zsúfolásig megtöltő közönségnek tartottak kivételes „díszelőadást". Mindent beleadtak: nem akartak csalódást okozni az ünnepeltnek — Magyar Zoltán kétszeres olimpiai bajnoknak, három-három világ- és Európa-bajnokság, valamint két Világ Kupa győztesének.

A kivételes gála szereplői közül most hármat mutatunk be. Az összekötő kapocs köztük egy büszke cím: Olga Bicserova, Alekszandr Gyityatyin és Bart Conner is volt már világbajnok!

A legfiatalabb

A tornász világbajnokságok immáron nyolc évtizedes történetében soha nem avattak olyan fiatal és olyan aprócska „női" tornász világbajnokot, mint amilyen Olga Bicserova, a moszkvai 692-es számú iskola nyolcadik osztályos tanulója. A híres CSZKA sportklub felfedezettje nyolc évig tartó szorgalmas munkával érdemelte ki, hogy tavaly novemberben a világbajnoki cím visszahódítására pályázó szovjet válogatott tagjai között sorakozhasson fel. Nem kisebb sztárok oldalán, mint az olimpiai győztes Jelena Davidova, valamint a kétszeres Világ Kupa győztes Marija Filatova és Sztella Zaharova...

A kis „Olja" a moszkvai olimpia évében még csak a reménységek seregszemléjén, az Ifjúsági Barátság Versenyen szerepelhetett, sikerült is lenyűgöznie a mindig szigorú pontozókat. Megnyerte az összetett bajnoki címet, így természetesen leghasznosabb tagja volt a csapatversenyben győztes szovjet válogatottnak, s akkor még hátra volt a szerenkénti döntő. A szenzáció most következett: Bicserova a női versenyzők közül a világon elsőként mutatta be a lóugrásban a kubai Cuervoról elnevezett különlegesen nehéz produkciót, de úgy, ahogy a „szuper-mozdulat" feltalálójának is csak ritkán sikerült!

Ennyi szép siker bőségesen elég volt ahhoz, hogy a 29 kiló „súlyú" tornásznőt meghívják a szovjet válogatott keretbe, a világbajnoki csapatba pályázók közé. 1981 májusában, a madridi felnőtt Európa-bajnokságon került — ahogy mondani szokás — a „mélyvízbe", s bizony a nagy vizsgán megbukott. Kétszer is leesett a felemás-korlátról, a gerendán is alig tudott fennmaradni, így aztán a 23. helyen kötött ki. Sokfelé (így idehaza is...) az ilyesfajta kudarcok után nem sok bizalom jár. Aman Sanyijazov, a szovjet válogatott vezetőedzője azonban egészen biztos volt abban, hogy Olga még egyszer nem okoz csalódást. A történet innen alighanem ismerős: Bicserova iskolatornával, egyetlen hiba nélkül nyerte a moszkvai világbajnokság női összetett versenyét, s jutott ahhoz a címhez, amivel előtte Nelli Kim, a tornasport „szépségkirálynője" büszkélkedhetett.

Olga Bicserova még csak tizenhat éves. Szeretne húsz esztendősen is a tornasport legjobbjai közé tartozni, aztán pedig a tanári pályán bizonyítani. Kedvenc tárgya a történelem és a matek.

Búcsú Los Angeles után

A tornásznők szerint a világ legjobb megjelenésű férfi tornásza a leningrádi Alekszandr Gyityatyin, az 1979-es világbajnokság és a moszkvai olimpia győztese. A vetélytársai között feltűnően magasnak látszó — 173 centiméter magas világbajnokok ebben a sportágban ritkán akadnak —

Nyújtón az igazi utód: Guczoghy György. Kedvenc és egyben legeredményesebb szere azonban neki is a ló

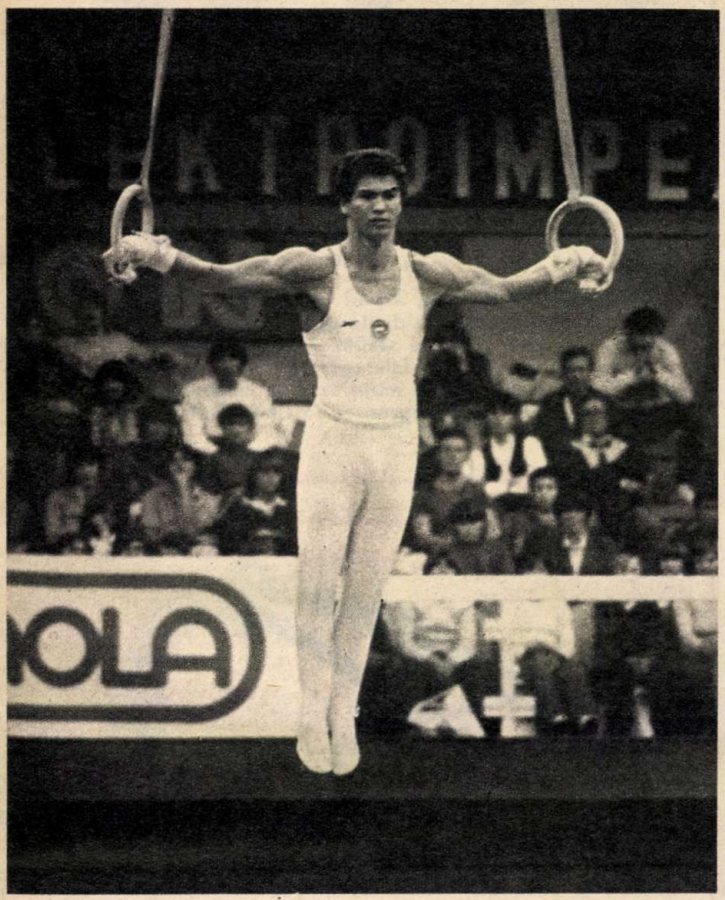

A torna-show legmeghatóbb pillanata: a világ legjobb „lovasa" elbúcsúzik a közönségtől

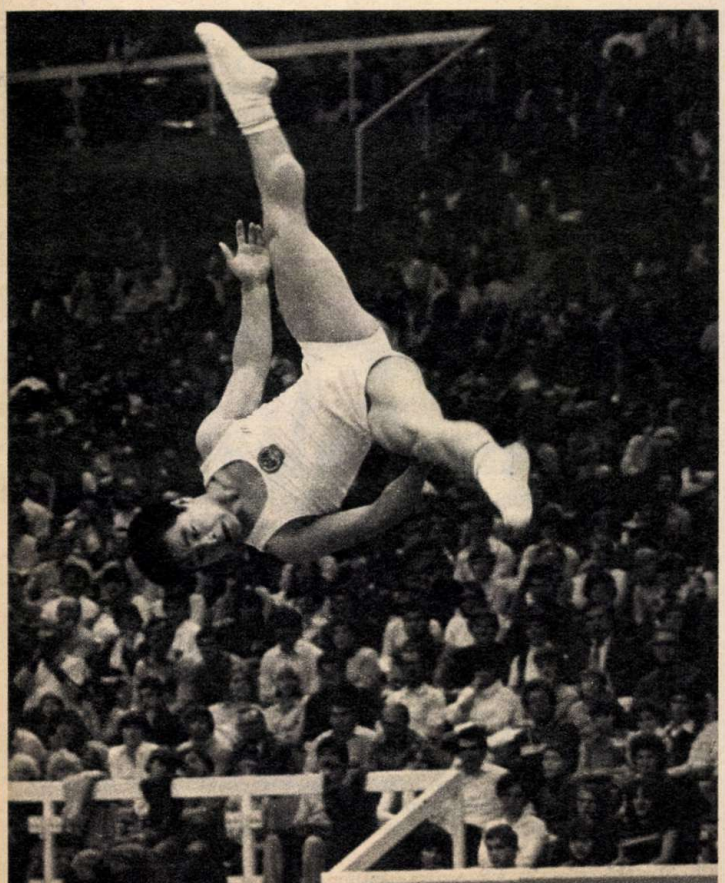

Ha a tornában Magyar Zoltán a múlt, akkor Olga Bicserova a fényes jövő

szovjet tornász Gennagyij Jarmovszkij tanácsát követve indult el a versenyzői pályán, s már az 1975-ös berni Európa-bajnokságon három érmet nyert. Sikerrel folytatta a montreáli olimpián, de aztán másfél évig edzés helyett csak sportorvosokhoz járt, vállsérülése miatt csaknem búcsúra kényszerült. Az 1978-as Világ Kupán győztesként tért vissza, 1979-ben és 1980-ban pedig senki sem vitatta, hogy csak Gyityatyin lehet az „év tornásza".

Tavaly a moszkvai „Olimpiszkij" sportpalotában mindenki tőle várta a világbajnoki cím elhódítását, de gyorsan kiderült, hogy ezen a versenyen több szenvedés vár rá, mint öröm és diadal. Gyityatyin már az első versenynapon megsérült, jobb lábán hatalmas kötés védte szakadozó Achilles-ínszalagját a még nagyobb bajtól. Így folytatta a küzdelmet, s harcolt, ahogy kevesen tudnak! Szinte hihetetlen, hogy ezek után a gyűrűn és a korláton is aranyérmet nyert, tehát azon a két szeren, ahol csak a leugrásnál van szükség a lábra...

A kínai Li Jue-jiut ugyan nem a legjobbja hazájának, de ugrásai utánozhatatlanok

Torna, autó, gitár

A szőke hajú Bart Conner Budapestről az amerikai Oklahomába utazott, abba a városba, ahol született, s ahol jelenleg egyetemi tanulmányait végzi. Újságírónak készül, egészen pontosan sportújságírónak.

Bart Conner 24 éves. Azt mondják, ez a férfi tornászok ideális kora, amely — sportszerű életmód és sérülésmentes versenyzés esetén — két-három évig tarthat. Az oklahomai újságírójelölt két év múlva Los Angelesben az íratlan szabály igazolására készül. Az 1984-es olimpia az utolsó nagy lehetőség számára, hogy az öt karikával díszített aranyérem is bekerüljön a szép gyűjteményébe. Nagyon sokat edz, de szenvedélyesen szeret autózni és gitározni is.

Szalay Péter

TÖPRENGŐ

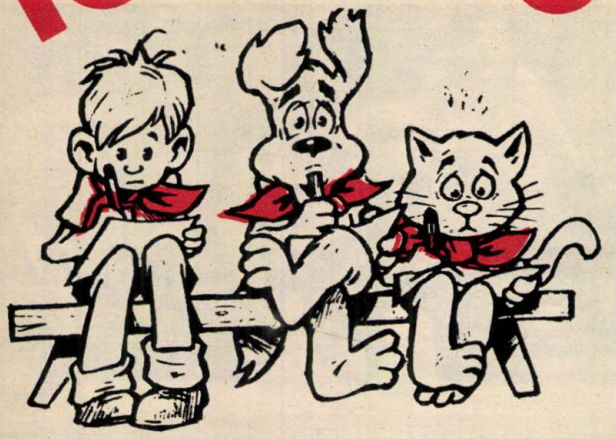

REJTÉLYEK A RÉGMÚLTBÓL

Összeállításunk a magyar történelem régmúlt idejéből való tárgyi emlékeit, kódexek, könyvek illusztrációit és korabeli művészeti alkotásokat mutat be, természetesen rejtvényes formában. Vajon meg tudod-e oldani a feladatokat?

A rejtvények megfejtését lehetőleg postai levelezőlapon küldd be. Ha csak kettőt tudsz megfejteni – és azok jók –, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson. Beküldési határidő: december 6. (Címünk: Budapest, Jászai Mari tér 5. – 1397) A borítékra vagy levelezőlapra írd rá: „TÖPRENGŐ"

ARANYBULLA. „Imé az nagy hirű és tsodálatos jelentőségű irás az ő petsétjével, amelyet kegyes urunk III. András kerál adatott nékünk nemes embereknek, az úrnak 1222-ik esztendejében."

Egyetlen nagy tévedés van ebben a régies szövegben! Mi?

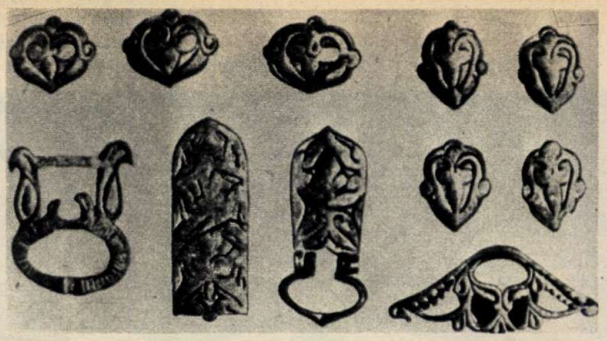

ÉKSZEREK? Ond vezér, Árpád apánk egyik harcostársa zsákmányolta ezeket a dísztárgyakat egy győztes csatában. Így szólt: „Óh, de szépek ezek az ezüst díszek! Megajándékozom vele a feleségemet, hogy tegye a fülébe. Olyan széppé teszik majd ezek az ékszerek!"

Ond vezér asszonya nagyon dühös lett miatta. Ugyan miért?

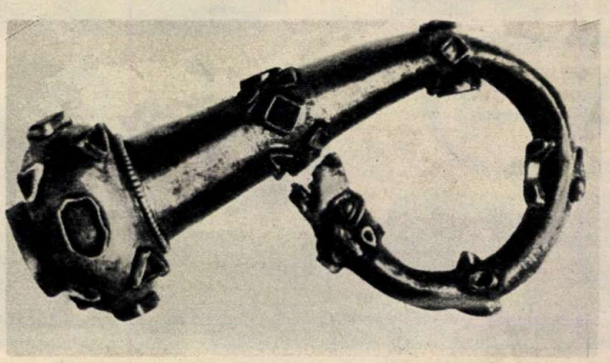

A FELE NEM IGAZ. E kép Asztrik apát püspöki pásztorbotjának díszes kampóját ábrázolja. Ezzel kapcsolatosan a tanár ezt kérdezte Marcitól: „Ki volt Asztrik apát?" Marci ezt válaszolta: „Ő hozta István király részére II. Szilveszter pápától a koronát. Ezért a tettéért a király halála után a pogány lázadók taligára kötözték, és egy magas hegyről a Dunába taszították."

A feleletnek melyik része igaz?

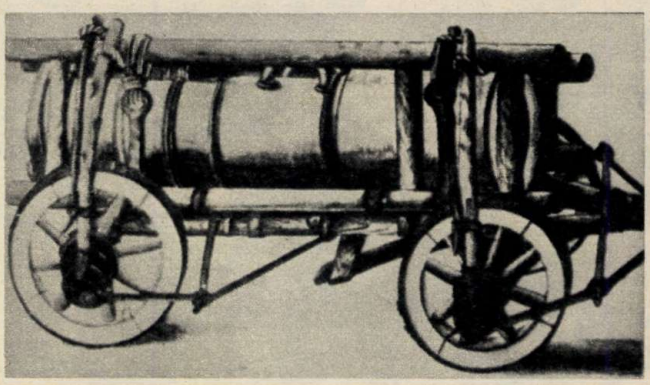

MÁTYÁS KIRÁLY mit helyeztetett erre a szekérre? – A történelem tudós professzora kérdezte ezt hallgatóitól.

Az első válasz: „Egy kőoszlop egyik darabját viteti visegrádi palotája építkezéséhez."

A második válasz: „Egy nagy tartályban vizet hozat a királyi földeken arató jobbágyoknak."

A harmadik válasz: „A fekete sereg híres Elefánt-ágyúját cipelte ez a szekér."

Melyik válaszadó kapott ötöst?

KI A TETTES? A Képes Krónika őrizte meg ezt a miniatúrát III. Henrik német császár támadó hajóinak a pusztulásáról. (1052-ben történt) Hogy ki idézte elő ezt a „baj"-t? A szavak egy-egy azonos helyen levő betűit olvasd össze!

BESZÉLGETNEK? UNATKOZNAK? VAN ÁRNYALATNYI REMÉNYÜK? – KETTEN URAM, NEM DOLGOZUNK!

NYERTESEK

A 28. szám rejtvényeinek megfejtéséért jutalmat kapnak: Péntek Tünde, Bp. XVII.; Borbély Mónika, Szeged; Eke Magdolna, Szuhakálló; Frankó Zoltán, Battonya; Kovács Györgyi, Kisvárda; Liedermajer Heléna, Szabadbattyán; Mazán Tamás, Somoskőújfalu; Nagy Mária, Városföld; Palya Zsuzsanna, Bag; Pap Edina, Nagykanizsa; Pék Mária, Olaszfalu; Somogyi Katalin, Mersevát; Szabó Bernadett, Komló; Táncos Ágnes, Kisigmánd; Tóth Károly, Edelény; Vajda Csilla és Helga, Szeged; Varga Andrea; Edelény; Vonza Ilona, Nagykálló; Zvonerszki Erika, Bársonyos.

KIÉ LEHETETT ez a páncéling? A kérdésre az alábbi két mondatból kell kibogozni a választ.

VANNAK ITT FENN IVELŐ PARÁZS INTELMEK. A KÖNYVLAP ÁBRÁJÁT TOLL ÉKESÍTETTE.

A KIRÁLY MEGLEPŐDÖTT. Három hírnök meghökkentő hírt közöl.

A: Felséges uram, Gutenberg János feltalálta a könyvnyomtatást.

B: Király urunk, a kunok betörtek hazánkba, s pusztítják, dúlják a keleti végeket!

C: „Én, Julianus barát, a saját szemeimmel láttam, hogy a tatár horda hazánk felé közeledik!"

Melyik hírnök állhatott e király elé?

ÖVCSAT. A XIII. században ilyen volt egy díszes övcsat. Vajon mit ábrázol? 1. öldöklő csatajelenetet X. vadászatot, 2. tornaviadalt.

VÁROSPECSÉT. A XVI. század három magyar mezővárosának a pecsétjét láthatjuk. A középsőnek adott a megfejtése, a másik kettőé viszont még talányos. De nem nehéz egyik sem, mert valami utal a városnévre.

A 29. SZÁM MEGFEJTÉSEI

MI VAN A TÉRKÉPEN: Isztambul, Prága, Párizs, London, Stockholm, Dubrovnik. – **PONTRÓL PONTRA:** rollerező fiú. – **HOL AZ EGYIK:** 1–5, 2–5, 3–6, 4–2, 5–1, 6–1. – **TENGERJÁRÓK:** Santa Maria, Kolumbusz, Titanic, Auróra.

HÖRKANTÓ

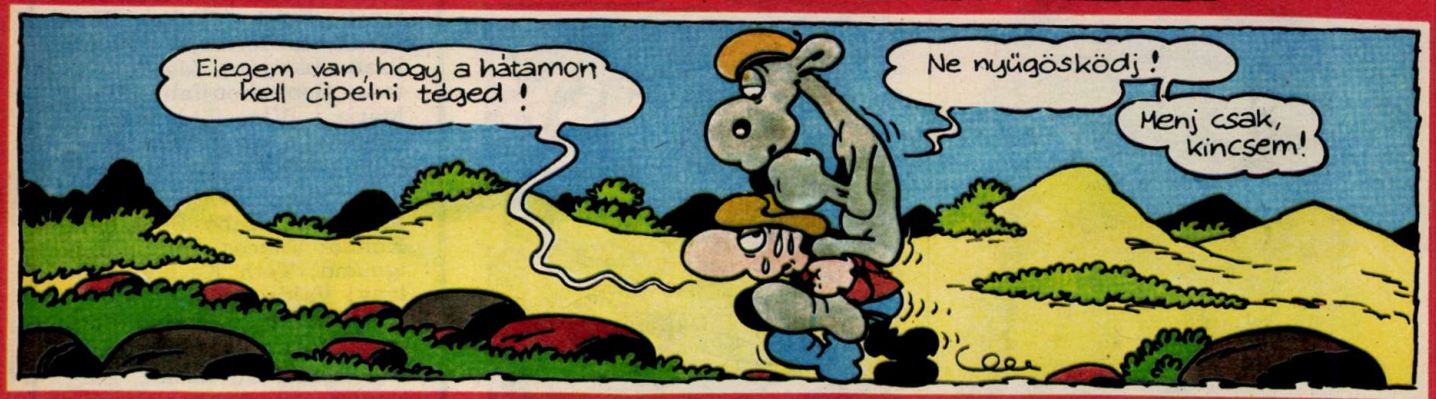
Elegem van, hogy a hátamon kell cipelni téged !
Ne nyüglösködj !
Menj csak, kincsem!

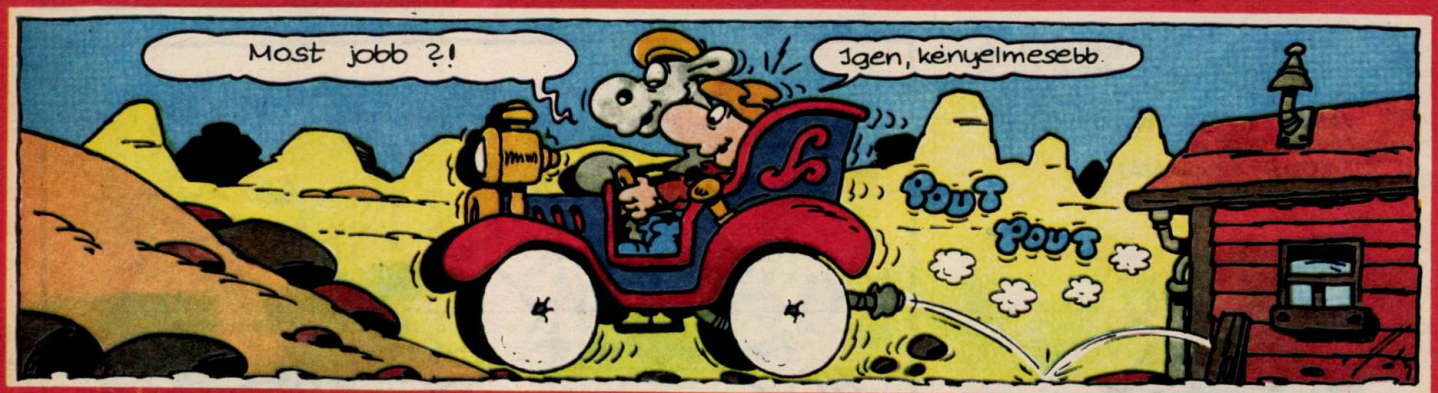
Most jobb ?!
Igen, kényelmesebb.
POUT
POUT

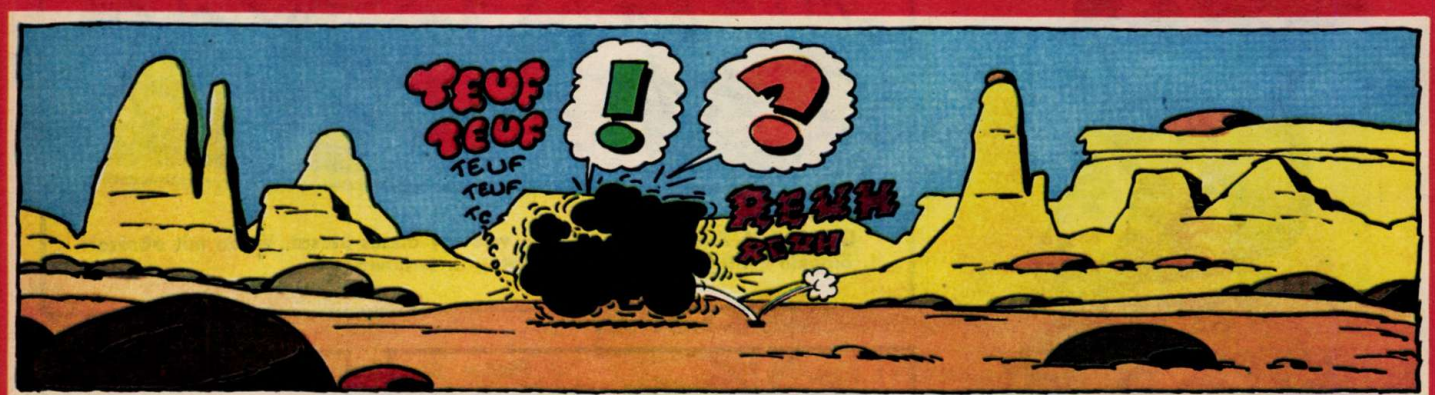
TEUF
TEUF
TEUF
TEUF
!
?

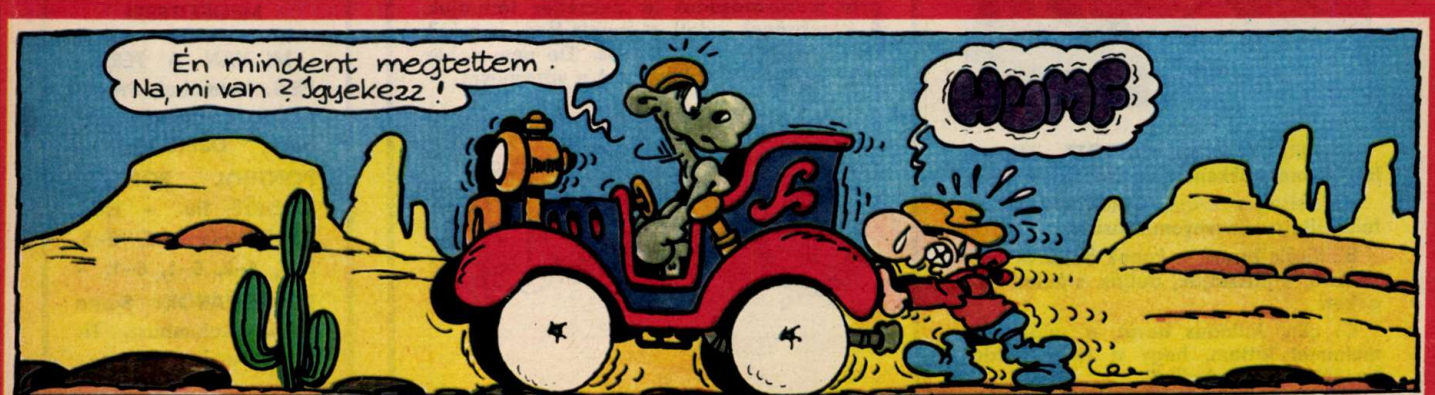
Én mindent megtettem.
Na, mi van ? Igyekezz !
HUMF

alkotókör

Egy élmény, egy érzés, egy hangulat elég ahhoz, hogy tollat ragadj, elővedd az ecsetet, a vésőt vagy a gyúrmát, és alkoss. Megjeleníthetsz akármit a környezetedből, az élményeidből. A szerkesztőségünkbe elküldött legsikerültebb alkotásokat továbbra is bemutatjuk.

GUILLOTINE

Atrues a csattanásra összerezzent, és idegesen nézett át a kerítésen, titokban guggolt a rozsdás kerítésoszlop mellett, nyomozó volt, titkos küldetésben. A fémháló másik oldalán pedig egy undorító tárgy és legalább olyan ronda tulajdonosa állt. A tárgy magasságát Atrues úgy másfél méternyire becsülte. Egy sínpár, közötte ferde élű tömör acélpenge, egy peremmel ellátott fémlap, amely háncskosárba vezet. Ennyi az egész, mégis összerezzen, aki látja. Neve nyaktiló, foglalkozása: kivégző eszköz.

A nyaktiló-tulajdonos ruhája szakadt, rongyos és koszos volt, Atrues mormogott is magában valami olyasmit, hogy: „Ide a nyakamra a bökőt, ha ez a vén csont mosakodott már valaha..."

Közvetlenül ezután jött a csattanás és az összerezzenés. Atrues felkapta a fejét, de valami belehullott a szemébe, így csak homályosan látott. A hangok viszont tisztán eljutottak a füléhez.

Csikordulás.

— *Ez valószínűleg a kaloda bezárása volt* — kommentálta magában a hangot, közben zsebkendőjével piszkálta a szemét.

Hosszú, átható csikordulás.

— *Felhúzta volna a pengét?*

Süvítő zuhanás, reccsenés, a háncskosár rezzenése!

Atrues felkiáltott és rémületében belekapott a szemébe, amitől a porszemet végül is eltávolította a szeméből. Végre megint látott! Szemével a vért keresve, a guillotine felé nézett, majd mint motoros fűrész az évszázados fenyőbe, agyába úgy hasított a felismerés. Elnevette magát:

— *Atyaúristen! Micsoda morbid ötlet! Guillotinenal tüzelőt aprítani! Ilyesmi is csak egy nyugalmazott hóhérnak juthat eszébe!*

Pohly Ferenc, Budapest

EBBŐL-ABBÓL

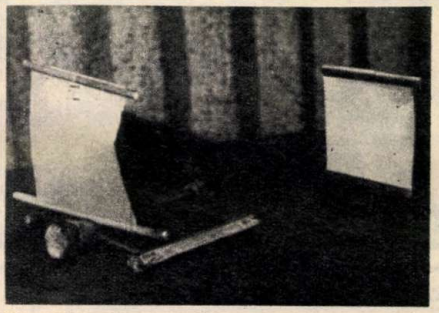

Vitorlások. Szabó Márton és Bartha László (Biharnagybajom)

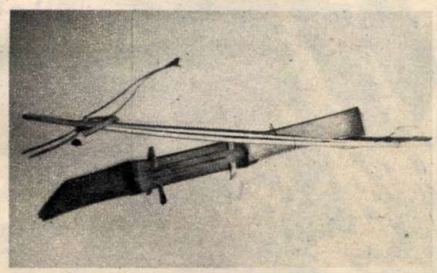

Nádi hegedű. Szitás Emilia

Hagyma Magdi. A biharnagybajomi ötödikes lányok munkája

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő:
SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes:
FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó:
DR. PETRUS GYÖRGY
igazgató

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987
321-988
321-989

Postafiók:
Bp. 62. Pf. 508. 1397

Kiadóhivatal:
Budapest, Révay u. 16. 1065
Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj:
Egész évre 139,50 Ft
I. félévre 77,50 Ft
II. félévre 62 Ft

82.3030 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest
Rotációs mélynyomás

Felelős vezető:
SZLÁVIK ANDRÁS
vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 695

Szerkesztő:
BŐCS FERENC
SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő:
CZIFFERSZKY BÉLA
FORRAI JÁNOS

Odüsszeusz és a Küklopsz 13

AKI MER, AZ NYER!

(Riportunk a 2–3. oldalon)

82/34
XXXVII. ÉVF. 1982. DECEMBER 2. ÁRA: 4 Ft
PAJTÁS

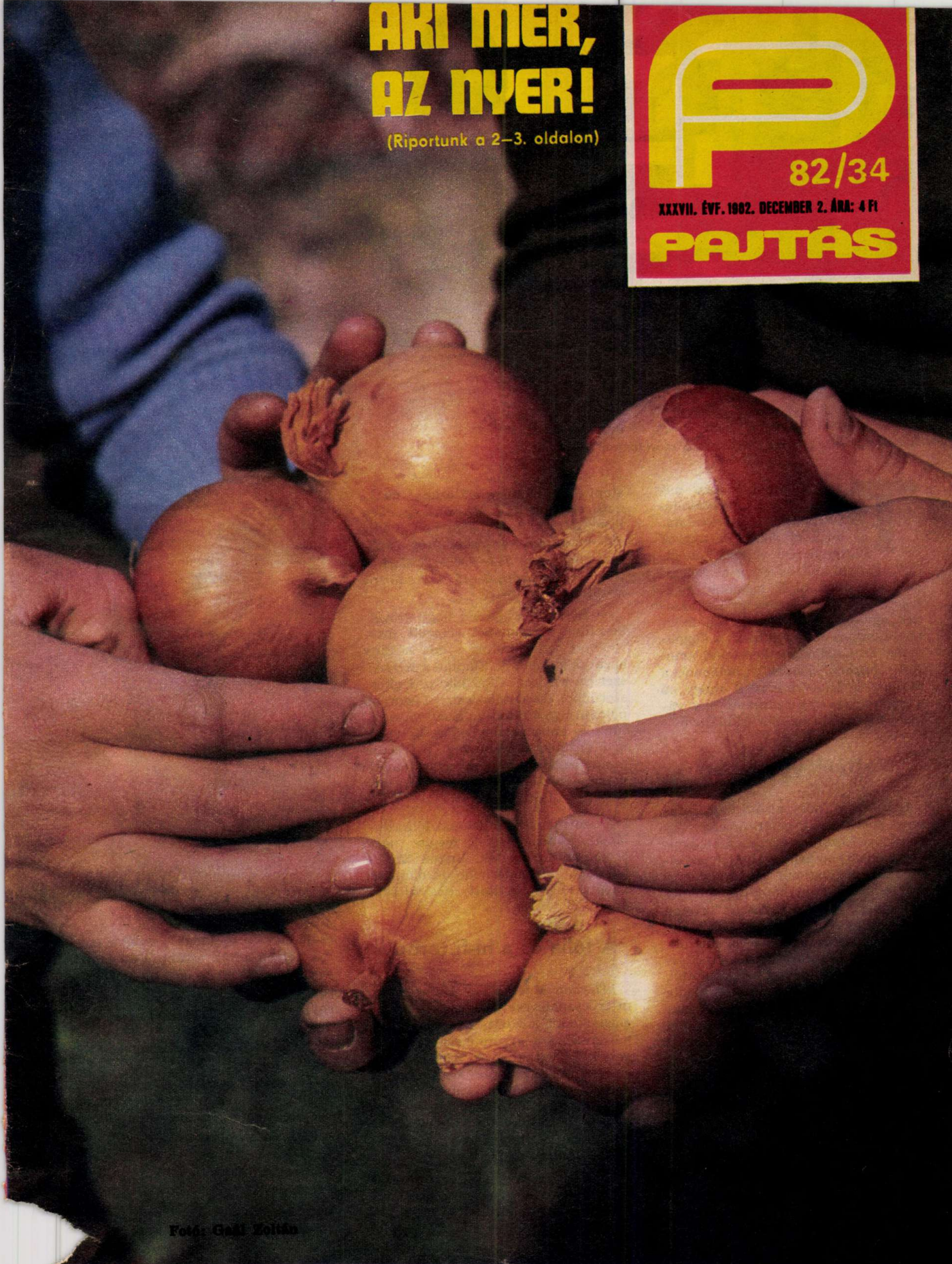

Fotó: Gedl Zoltán

Tessék egy füzet. A Gárdonyi iskola szövetkezeti boltjában

Tapasztalatból tudom, milyen nehéz tizenévesen felelősséggel kimondani, hogy ez vagy az akarok lenni. De egyszer mégis csak dönteni kell, és akkor azok lesznek előnyben, akik legalább megkísérelték, hogy ismeretet szerezzenek egy-egy munkaterületről. Szívből ajánlom mindenkinek a figyelmébe az iskolaszövetkezeteket, amelyek „házhoz jönnek", belépnek a tantermek falai közé is. S ahogy nő a vállalkozás szó becsülete, úgy válik e mozgalom az élet iskolájává.

Vettünk egy tábort

Úgy érzem, hogy elsősorban a hűséget jutalmazták a III. országos iskolaszövetkezeti tanácskozáson, amikor a bicskeieknek odaítélték az első díjat, a „Legjobb iskolaszövetkezet" címet, hiszen napjainkban már milliomos vállalkozásokat is számon tart e mozgalom. Csakhogy ők a derűs és a borús napokon is huszonöt esztendőn át, töretlen hittel kitartottak boltjuk mellett. Az alapítók egy tucatnyian lehettek, most pedig hétszáznyolcvanheten vannak, csaknem ezren akik húszforintos tagsági jeggyel is hozzájárulnak a kockázat vállalásához. Ugyanis a legkisebb üzlet megnyitása, egy-egy gyerek fehér köpenybe öltöztetése kockázattal jár. Ki tudhatja előre, hogy a polcokra rakott füzetek, rajzlapok, kréták, úttörő-egyenruhák elkelnek-e, hogy az eladók nem válnak-e enyveskezűekké? Leltárkönyvükben tényként szerepelt, de történetük könyvében Kósa Dezső, Szabó György tanár, Bónus Imre ÁFÉSZ-elnök és néhány alapító úttörő neve alá csupa nagybetűvel írták le, hogy soha egyetlen fillér leltárhiányuk nem volt. Pedig évi forgalmuk az iskolaévet is figyelembe véve 250—300 ezer forint. Nyereségük pedig 6—15 ezer forint között mozog.

— Büszkék vagyunk, hogy szövetkezetünk vagyonából sikerült úttörőtábort vásárolnunk, s oda néhány házat felépítenünk. Zánkán a KÖJÁL szerint mi rendelkezünk a legkorszerűbb csapattáborral. Legutóbb például egy újabb faházat vásároltunk és ebbe néhány olyan gyereket is elvittünk, akik anyagi helyzetük miatt egyáltalán nem nyaralhattak volna — mesélte Pálffy Szilvia a szövetkezet úttörőelnöke.

A szövetkezet jubileumát felfordulással, költözködéssel, mégis nagy örömmel ünnepelték, hiszen Bicske legújabb, legmodernebb iskolájában kapott helyet, nyitott újra ajtót a bolt.

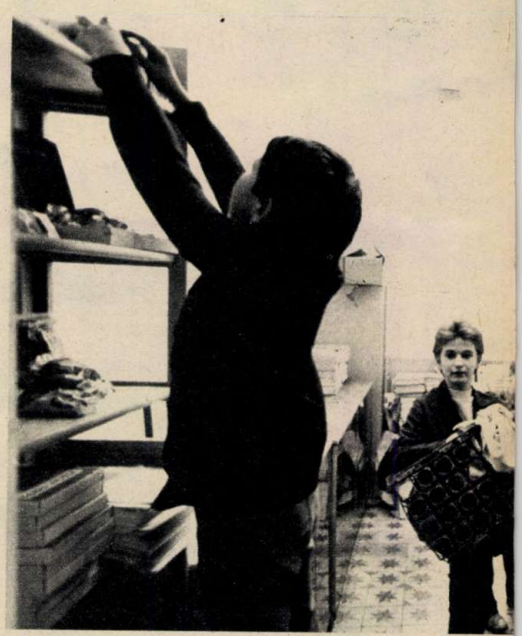

A fólia és a hi-fi torony

1978-ban Mocsán egy lelkes tanár, úttörőcsapat-vezető és tizenöt gyerek gazdálkodni kezdett. Egy tenyérnyi, háromszáz négyzetméternyi földet vettek birtokukba. A Komárom és vidéke ÁFÉSZ száz négyzetméter nagyságú fóliasátrat épített fel számukra. Paprikát és hagymát termesztettek. Így ragadt az 1805-ös számú József Attila Úttörőcsapat nevéhez a „fóliás csapat" név.

A fóliások Mocsán úttörő-tettet hajtottak végre. Hiszen a faluban akkor még csak ízlelgették a korai növénytermesztést. Tizenöten tizenöt családnak, a családok legalább enynyi helyen adták tovább e módszert, a valóság azonban az, hogy a falu rövidesen a fóliás növénytermesztés egyik központja lett. Paprikájuk, hagymájuk csodaszámba ment, a helyi ÁFÉSZ-átvevő a legmagasabb árat adta érte.

— Uborkát az idén nem termesztettünk, mert a múlt évben olyan sok volt, hogy senkinek sem kellett. A hagyma azonban jó üzlet volt, különösen, amikor zölden vittük piacra — újságolta Tóth Tihamér, a szövetkezet úttörőelnöke.

Ha Tihamér neve szóba kerül, azt mondják: az alma nem esik mes[s]

AKI MER, AZ NYER!

Zöldhagyma késő ősszel? Itt ilyenkor is van

No, aki éhes, reggelizhet

a fájától, hiszen édesapja a Búzakalász szövetkezet főagronómusa, és a fiú is mezőgazdász, agronómus vagy állatorvos akar lenni.

— A mi jövedelmünk nem nagy, de arra már futotta, hogy vettünk az úttörőcsapatnak hi-fi tornyot — mondta Kóródi György.

Minden kezdet nehéz...

..., de a kísérletezés tapasztalata is haszonnal jár. A győri Gárdonyi iskola szövetkezeti boltjában még csak alakuló gyűlést tartottak, a vezetőség azonban más tízezer forintos bevételről, nyereségről számolhatott be.

És mi mindenre lehet még vállalkozni? Az iskolaszövetkezet papírgyűjtéssel és -eladással, gyógynövénnyel is foglalkozhat. Tenyészthet nyulat, galambot, csirkét, méhet, és ami ritkaságszámba megy, de nagyon értékes: nutriát, nercet.

A közmondás szerint, aki mer, az nyer.

Faragó György
Fotó: Gaál Zoltán

A bicskei Pajtás szövetkezet. Az új iskolában is megnyílt.

Vonaton érkeznek új lakhelyükre a „menekültek"

Így történik a sebesültek szakszerű ellátása a helyszínen

Sürgős műtét, természetesen ez is csak próba

A lángoszloppal birkóznak a tűzoltók

Égig érő hatalmas lángnyelvek jelezték: „ellenséges csapás érte a területet". A „felderítők megállapították, hogy radioaktív sugárzás is veszélyezteti a mentőket". Ezért védőruhában, gázálarcban érkeztek a helyszínre a polgári védelem egységei. A kivonuló tűzoltók habágyúkkal támadták a napot is eltakaró, átláthatatlan fekete füstben végződő lángoszlopokat.

Megkezdték az „óvóhelyen rekedt lakosság felkutatását, és azok kimentését". Az elsősegélynyújtók a helyszínen ellátták a sérülteket. Aztán a sebesültszállítók érkeztek. A gépek ledöntötték a veszélyt jelentő romos falakat, elvégezték a megsérült víz- és gázvezetékek javítását... Dolgozott a „harci" technika — a földgyalu, a légkompresszor, az autódaru —, és gyorsan, határozottan cselekedtek a „harcosok"; a termelőszövetkezet traktorosa, a harisnyagyár munkásnője... Sarkadon az árvíz előtti kitelepítés mozzanatait gyakorolták a polgári védelmi beosztottak irányításával a község lakói, Okány községben pedig már a vonaton, autóbuszon érkező „menekülteket" irányították ideiglenes lakóhelyükre, helyi lakosok-

BÉKÉS BEVETÉSEN

Készülnek a szükség-gázálarcok

háborúról is. Lehet-e olyan fajta veszedelem ellen védekezni? A válasz egyértelműen: igen.

Persze, a leghatásosabb védekezés a béke megőrzése. De nem szabad megfeledkezni bizonyos óvintézkedésekről sem, hiszen háborús körülmények között a polgári védelem felkészültsége biztosíthatja — katonai nyelven szólva — a hátország, az otthonaikban élő lakosok: szülők és gyermekek védelmét, életének megóvását. Ezt a felkészülést szolgálják az olyan polgári védelmi gyakorlatok, mint amilyen például nemrégiben Békéscsabán és Békés megyében lezajlott. Itt nem csupán az úgynevezett szakszolgálatokba beosztottak hajtották végre a rendkívüli körülmények közötti feladataikat. Szinte a megye egész lakossága részt vett az eseményeken.

Számítani lehet a polgári védelem szakalakulatainak mentő munkájára földrengésnél, tömeges balesetek során, vagy olyan esetben is, mint az 1976-os szolnoki gázrobbanás volt. Az összedőlt épület lakosainak a polgári védelem biztosította akkor az életfeltételekhez legszükségesebb felszereléseket, ellátva őket meleg élelemmel, szervezte, irányította a mentési munkákat.

Sajnos, napjainkban is fenyegetnek árvizek, 1970-ben például a tiszai nagy áradás okozott rettenetes pusztítást, községek egész sorát rombolta le a víz. A Körösök 1980-ban pusztítottak Békés megyében.

Az árvízveszély hírére teherautón, autóbuszokon, vasúti szerelvényeken kezdte meg a polgári védelem a lakosság elszállítását — szervezett kitelepítését. S az árhullám levonulása után is ők érkeztek elsőnek az iszapos hordalékkal elöntött területre. Elhordták az elhullott állatokat, fertőtlenítették az udvarokat, a kutakat, hozzákezdtek a romok eltakarításához, megszervezték a visszatelepülő lakosság szállítását, védőoltását, közreműködtek az élet újraindításában.

Ilyen és hasonló gyakorlatok szükségesek ahhoz, hogy a polgári védelmi alakulatok tagjai és az egész lakosság felkészüljön a szokásostól eltérő, különleges helyzetekre. És a felnőttek mellett sok helyütt ezt teszik a gyerekek is — az úttörőgárda különböző egységeiben.

Tóth Károly

Fotó: Páros—Szalay

hoz. Újkígyóson óvóhelyekre és lezárt lakásokba vonult el a lakosság. Az iskolás korúak a honvédelmi ismereteiket bővítették, a nagyobb lányok pedig varrógéppel készítették az úgynevezett szükségálarcokat.

A polgári védelem tagjai felkészülnek egy esetleges háborúban bekövetkező bonyolult helyzetek megoldására. Az atomfegyverek szörnyű erejéről, s ezeknek az eszközöknek a radioaktív szennyező hatásáról mindenki hallott már. De sokat beszélnek, írnak az egyes vegyi anyagok mérgező hatását felhasználó fegyverekről és a biológiai

MINDEN KINCS, EGYETLEN SZEM GYÜMÖLCSCSEL IS GAZDAGABBAK LESZÜNK

KI LESZ AZ ELSŐ? BIVALYVERSENY

Követtem a fekete gulyát. A bambuszból épült kis házak elfogytak mellőlem, ott találtam magam a határban, a kalászt érlelő rizstáblák között. A helybeliek szerint évtizedek óta nem ígérkezett olyan bőséges termés, mint az idei. Van olyan gazdaság, amelyik a harmadik aratásra készül.

Egy völgyben bukkantam rá a bivalyokra. Többségük békésen legelészett, vagy kérődzve figyelte, hogy néhány társa lovakat megszégyenítő gyorsasággal vágtat rajttól rajtig, gyerekkel a hátán.

Ha nem szeret, levet

— Olyan biztosan ülsz rajta, mintha ráragasztottak volna — mondtam elismerően annak a fiúnak, aki elsőnek ért célba.

— Egyensúlyozás kérdése az egész — felelte.

— Sörénye sincs, hogy belekapaszkodj . . .

— Nem akar ledobni. A múltkor kölcsönadtam egyik osztálytársamnak, aki vele akart versenyezni, de megverte, ezért őt levetette a hátáról. Azóta ha meglátja, dühöngve kaparja a földet, közelébe sem engedi a fiút.

— Mit akartok elérni a versennyel?

— Azt szeretnénk tudni, hogy ki milyen ügyes, milyen formában tartja a jószágot.

Vietnamban az ember hűséges segítőtársa a bivaly. A hátukon lovagló gyerekekkel együtt elválaszthatatlanok a táj képétől, de a hasznosságuk is vitathatatlan. A bivalyra még hosszú ideig szükség lesz a mezőgazdaságban. A kegyetlen pára kikezdi, gyorsan elemészti a traktorokat, az energia is napról napra drágább.

— A Ho Si Minh ifjúsági szövetség azzal bízott meg bennünket, hogy gondoskodjunk a kis bivalyokról, legeltessük, takarmányt gyűjtsünk az igavonóknak — magyarázta Pham Thanh, a helyi úttörőcsapat egyik őrsvezetője.

Ha Bac tartományból hazaindulva rizskalász gyűjtő gyerekekkel is találkoztam. Autónk csak lépésben haladhatott a főváros felé, mert amelyik gyerek összeszedett a földeken egy-egy kévére valót, odaszaladt az úthoz és a kocsi elé dobta.

— Leleményesek, az autó kerekét használják „cséplőgépnek". A betonon tiszta marad és könnyen összesöpörhető a mag — mesélte külkereskedő ismerősöm. — A terméssel a gyerekek rendelkeznek, a nagycsa-

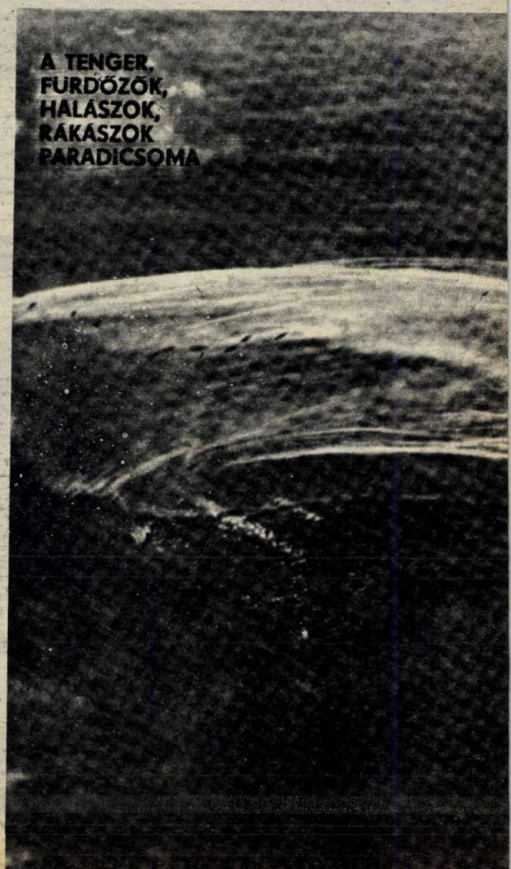

A TENGER, FÜRDŐZŐK, HALÁSZOK, RÁKÁSZOK PARADICSOMA

KALANDOZÁS A TRÓPUSON

5

FARAGÓ GYÖRGY ÚTINAPLÓJA

Átrepültem a fél világot, több mint harmincezer kilométert utaztam. Eltöltöttem pár órát Karachiban, Pakisztán volt fővárosában, Bombayben, India egyik nagyvárosában, láttam az üzbegisztániak csillagát, Taskentet és a Szovjetunió szívét, Moszkvát. És jártam Vietnamban, Kambodzsában is . . .

FOGJÁL NEKEM LANGUSZTÁT!

ládosoknak adják, vagy piacra viszik, árából játékot vásárolnak, táborba mennek.

Hanoi otthonom a Tangloj, víziszállónak is beillő, kőlábakon álló modern épület. Ha kiálltam szobám erkélyére, előttem hömpölygött a hatalmas tó vize, láttam a szerencsére váró horgászok hadát, a sásban óvatosan lépkedő békavadászokat, akik a zsákmányt frissiben eladhatták az ebédlőnek, amelynek étlapján első helyen szerepelt a rántott békacomb.

Halászok és rákászok

A ladikos halászok megjelenése volt az igazi attrakció! Evezőlapátjukat a lábukkal hajtották, kezükkel a merítőhálót húzták, a fogást osztályozták. Fürgén cikáztak ide-oda. Az egyik ladikos gyerekkel sikerült barátságot kötnöm. Minden délután megjelent a tavon, és úgy tudott örülni a legkisebb halnak is, hogy majdnem kiugrott a csónakból.

— Van nálunk egy közmondás, amely szerint egy hal is kincs. Kettőből bőséges ebédet lehet készíteni, de ha hármat fog az ember, már vendégre is gondolhat — mondta . . .

— Van a tóban rák?

— Van bizony.

— Ha langusztát fogsz, szólj nekem, mert nagyon megszerettem, de a szállodában napok óta nem lehet kapni!

— Langusztáért a tengerhez kell menni.

Lehet, hogy csak kigondoltam, de az is lehet, hogy félszavakkal említettem, Dunai Péter azonban megértett, a következő vasárnap a szálloda elé gördült autójával.

— Megyünk a tengerhez. Fogunk néhány langusztát.

(Következik: Kié lesz a lótuszvirág?)

ZSIBONGÓ

MESEVÁR HATVANBAN

A férfi, akit a képen látsz, nem Gulliver, hanem Geiger István nyugdíjas lakatos. Elég sajátságos módon tölti a szabad idejét. Mesevárat épít unokái és a hatvani, Gáspár utcai gyerekek örömére. Próbáld meg kitalálni, ki lakik a várban?

AZ ÉN PORTRÉM

„Hej, ha egyszer én válogatott vízilabdázó lehetnék... ! Már három éve járok a KSI edzéseire, ahol egész évben a nyitott medencében edzünk. Ez nem is lenne baj, hiszen jó időben — különösen a nyári kánikulában — nagyon élvezzük a hűvös vizet. Télen azonban cudar idők járják... Eső esik, hull a hó, süvít a hideg szél, sakkozni kezdenek a minuszok. Edzeni viszont ilyenkor is kell. A gyenge legények bedobják a törölközőt, nem bírják a dilergős edzéseket. Én már sikerrel átvészeltem két telet, a harmadik már remélem meg se kotyogtyan. Azóta nem is tudom, mi fán terem a megfázás... Ha nagy leszek, a vendéglátóiparban szeretnék dolgozni, a szakácsmesterség nagyon érdekel.

A nevem Nyéki Kornél, a budapesti Bem utcai általános iskola hetedikes tanulója vagyok."

IRÁNY A VILÁGKIÁLLÍTÁS

Csabai Szabolcs, a nyíregyházi 9. sz. Általános Iskola tanulója édesapja segítségével ismerkedett meg a bélyeggyűjtéssel, ami azóta kedvenc időtöltése lett.

Tematikus gyűjteményeivel sikeresen szerepelt Szegeden és Szolnokon, a Szovjetuniót bemutató bélyegjeivel pedig harmadik helyezést nyert az NDK-ban. Ezek után joggal reménykedhet abban, hogy szerepelhet az ifjúsági bélyeggyűjtők világkiállításán is.

ÁRAMVONALAS BOGÁRHÁTÚ

Két világrekord tulajdonosa az ARVW nevű Volkswagen a dízelautók világában. Az egyik a 362,07 km-es csúcssebesség, a másik rekord az alacsony fogyasztás: 100 kilométerenként átlagosan 6 liter.

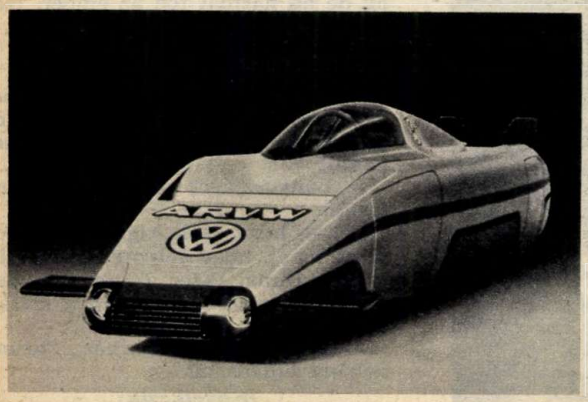

PEDIKŰR SZALON

Csak óvatosan, kedves mester, kissé csiklandós a talpam. A reszelés után, remélem, lakk is kerül a körmömre, ha lehet, gyöngyházfényűt szeretnék.

KÖSD FEL A KORCSOLYÁT!

A debreceni gyerekek vidáman korcsolyáznak, pedig még át sem vergődött az öreg tél a novemberi hegyeken.

Persze, ez nem is igazi téli jég, hanem amolyan finom kis műjég, pontosabban műjégpálya — Debrecenben.

MARGÓ

A bajnokok csöndben mennek el. Életük hangosan zajlik, a búcsúhoz meg jobban illik a hallgatás. Vagy mégsem?

Világsztárok — megannyi tornaverseny megannyi győztese — csinnadrattáztak a minap a Budapest Sportcsarnokban: látványos versengéssel tisztelegve a bajnok előtt. A bajnokot Magyar Zoltánnak hívták, vagy inkább így — egyedülálló gyakorlatának személynévvé nemesedett nevével — Magyar vándor. Nyilatkoznak is a sztárok: kinek, mit jelentett a név. Jómagam is megfaggattam emlékezetemet: ki is volt nekem ez a tornász.

S jutott eszembe egy nyáréjszaka: a moszkvai sportcsarnokban már elhalltak a Himnusz hangjai, elültek a tapsok a bajnok tízpontos lógyakorlata után. Éjszaka volt, emlékszem, fülledt nyár, s én a bajnokot hallgattam, aki a rádió mikrofonja előtt, aranyéremmel a nyakában egykori iskolájára emlékezett, s mondott meghatódott-köszönő szavakat a mátyásföldi iskola testnevelőjének.

A tisztelgő sztárok nem hallhatták az adást. De bizonyára úgy gondolják ők is: emberi nagyság kell ahhoz, hogy sikereink csúcsán ne feledkezzünk meg útnak indítóinkról.

(Major)

GRATULÁLUNK!

Endrődi István grafikusművész rajzai huszonöt éve szinte minden Pajtásban, minden kiadványunkban ott voltak, s ott vannak ma is. Munkásságáért 1982 novemberében a Gyermekekért Érdemérmet kapta a Magyar Úttörők Szövetségétől.

PLANETÁRIUM'82

A DECEMBERI MŰSORBÓL:

Kalandozás az égbolton: 2-án 16 órakor, 11-én, 12-én 10 és 12 órakor. **Földünk bolygótestvérei:** 3-án 16 és 18 órakor. **Pillantás a végtelenbe:** 4-én, 5-én 10 és 12 órakor, valamint 7-én 16 órakor. **A betlehemi csillag:** 4-én, 5-én, 11-én, 12-én 14, 15 és 18 órakor. **Az űrkutatás negyedszázada:** 9-én 16 órakor. **Ikarosztól a Szputnyik 1-ig:** 10-én 16 és 18 órakor.

Belépőjegy a felnőttek műsoraira 15 Ft, kedvezményes (ifjúsági és iskolai) előadásokra 8 Ft.

EGY KÉP – EGY MONDAT

Ha ezek itt a végén injekciót adnak nekem, fölcsapok Csizmás Kandúrnak és világgá megyek.

ZSIBONGÓ

A ZÖLDEK

- MIÉRT VETTE KALAPJÁT HELMUT SCHMIDT?
- HOGYAN JÖTT LÉTRE BIZÓNIA ÉS TRIZÓNIA?
- A VÁRATLAN MÁRKAPUCCS
- KI FOG KEZET A DUHÖS FIATALOKKAL?
- FARMERNADRÁGOS, TRIKÓS KÉPVISELŐK?

Nagyító alatt van ismét a Német Szövetségi Köztársaság (vagy másképpen Nyugat-Németország). Politikusok és szakértők figyelik, tanulmányozzák, mi is történt ott és miért úgy történt, ahogy történt. Miért vette kalapját (helyesebben: jól ismert tengerészsapkáját) Helmut Schmidt, az eddigi kancellár — miniszterelnök, első számú vezető —, s hogyan történhetett, hogy a helyébe lépett a másik Helmut, vagyis Kohl, politikai ellenfele? De nemcsak azt latolgatják Európa-szerte, hogy miért következett be a változás, hanem azt is: nem származik-e valami rossz mindebből? Valami rossz Európa számára.

Az érdeklődés érthető. Földrészünknek egyáltalán nem mindegy, milyen a nyugatnémet politika. Németország ebben az évszázadban két világháborút indított el. A második világháború, Hitler német birodalmának legyőzése után a győztes szövetséges hatalmak — a Szovjetunió, az Amerikai Egyesült Államok, Nagy-Britannia és Franciaország — elhatározták: minden eszközzel megakadályozzák azt, hogy a háborús szellem, ez az Európát és a világot pusztító fasiszta szellem, még egyszer visszatérhessen Németországba. A német hazafiak tízezrei ugyanezt akarták. S hogy a szándék ne csak szándék maradjon, olyan intézkedéseket határoztak el, amelyek segíthették a békés és demokratikus Németország megszületését. Az országot négy részre osztották, s négy övezetet alakítottak ki a fővárosban, Berlinben is. A szovjet, az amerikai, az angol, a francia hadsereg csapatai megszállták ezeket az ország- és városrészeket, gondoskodtak ellátásukról, az élet megindításáról és arról, hogy azok a németek vegyék át a megszülető politikai élet irányítását, akik szembenálltak Hitlerrel. Akkoriban úgy gondolták, néhány éves átmeneti időszakra lesz szükség. Aztán a hadseregek hazamehetnek és az egységes demokratikus, szabad Németország önállóan élhet tovább. Nem így történt.

Nem sokkal a háború után, sajnos, megromlott a Hitler ellen együtt harcoló államok viszonya. Az amerikai és az angol vezetés megdöbbenve látta, hogy Franciaországban, Görögországban, Olaszországban, Németországban és Kelet-Európa államaiban milyen népszerű lett a háborúban a legnagyobb véráldozatokat hozott Szovjetunió, s mennyire megerősödtek a baloldali pártok, a kommunisták, a szocialisták. Úgy döntöttek, erőnek erejével megakadályozzák ezt. Ne feledjük, akkor a katonai erő szempontjából Amerika volt az első, s az egyetlen állam, amely rendelkezett az új kor szörnyű fegyverével, az atombombával. Arra azonban — a II. világháború tapasztalatai alapján — nem gondoltak, hogy megkockáztatják a Szovjetunió elleni, bizonytalan kimenetelű háborút. Ahol az 1944-es és 1945-ös harcok nyomán szovjet katonák állomásoztak, oda nem léptek. De Európa más részein kierőszakolták a nekik tetsző változásokat.

Görögországban leverték a nemzeti ellenállást. Nyugat-Európában megbuktatták a baloldali kormányokat. Németországot kettészakították. Ők szakították ketté! Tudatosan? A történelem a bizonyíték erre. Először: egyesítették az amerikai és az angol övezetet. Létrejött az, amit latin eredetű szóval Bizóniának, vagyis Kettős övezetnek neveztek. Aztán a franciák megszállta országrész bekapcsolásával kialakult Trizónia, másként a Hármas övezet. Ugyanez történt Berlinben is. Következett a márka-puccs. A márka, a német pénz — természetesen — mind a négy országrészben egységes fizetési eszköz volt. Váratlanul, egyik napról a másikra ez megváltozott. Amerikai nyomdákban titokban kinyomtatták az új német márkát. Aztán egyetlen hétvégén a Hármas övezetben és Nyugat-Berlinben ezt hivatalos pénznek nyilvánították. A régi márkát sehol sem fogadták el, csak a szovjet megszállás alatt levő ország- és városrészekben.

Az új pénzzel kettészakadt az ország gazdasági élete. Innen már csak

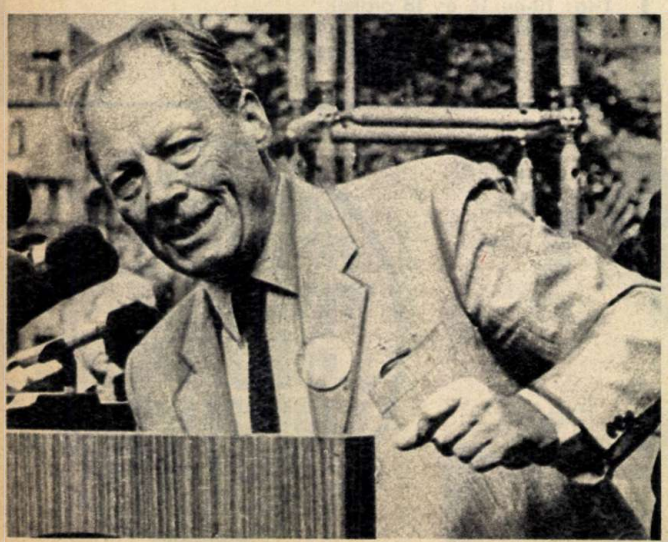

Willy Brandt, az NSZK korábbi kancellárja sokat tett azért, hogy Európában nyugalom, béke, rend legyen

Helmut Schmidt folytatta elődje munkáját, s nagy változások megindítója volt. A szociáldemokrata vezetőnek „vennie kellett" jól ismert tengerészsapkáját

jól jelképezi, mit akarnak tagjai

egyetlen lépés volt a valódi kettészakadás. Előbb Trizóniából megalakult Nyugat-Németország, hivatalos nevén a Német Szövetségi Köztársaság. Utóbb pedig a szovjet övezetből a Német Demokratikus Köztársaság. A nyugati nagyhatalmak szakították tehát ketté az országot és a fővárost. (Kialakult Berlin, az NDK fővárosa; és Nyugat-Berlin, másfél száz kilométerre az NSZK határaitól.) Az előbb elmondottakból következik, hogy miért is kellett két Németország? Azért, mert a három nyugati zónában meg akarták akadályozni a baloldali erők felülkerekedését. A társadalom legmaradibb, a múlthoz leginkább ragaszkodó erői kerültek hatalomra. Sőt, a vezetés tagja lehetett jó néhány olyan személy is, aki kisebb-nagyobb szerepet játszott Hitler Németországában. Ez a maradi erő a CDU és a CSU elnevezésű pártokban tömörült. És itt álljunk meg! Európában most azért figyelik olyan nagyon azt, ami Nyugat-Németországban történik, mert a CDU—CSU pártok — tizenöt év után — ismét hatalomra kerültek.

Tizenöt év után. Ez a három szó elárulja azt, hogy tizenöt évvel ezelőtt kibuktak onnan. Tehát mindazok, akik ma általános iskolások, olyan Európában éltek — születésük óta —, amelyben a Német Szövetségi Köztársaságot egy más, sokkal józanabb, világosabban látó erő, a szociáldemokrácia vezette. Helmut Schmidt, a tengerészsapkás (és elődje, Willy Brandt) pártja. Nagy változások megindítója volt ez. Nyugat-Németország rendezte kapcsolatait a világháború idején megtámadott Lengyelországgal, a Szovjetunióval. Elismerte — gondoljátok el, azt ismerte el, ami igazán biztos dolog volt —, hogy van egy másik német állam is Európában: az NDK. Tudomásul vette, hogy Nyugat-Berlin — határai-

A ZÖLDEK

tól távol — nem része országának. És jó kapcsolatokat alakított ki minden szocialista országgal. Az, hogy Európában nyugalom, béke, csönd és rend lett, nagymértékben ennek a változásnak volt köszönhető.

Igen. De most mi lesz? Újra a CDU—CSU van hatalmon? Kezdjünk félni? Elindulnak visszafelé a történelem kerekei? Veszélybe került mindaz, amit Európa eddig elért?

Mindjárt válaszolok is: szerintem nem. De egy ilyen többszörös „nem"-et — Európa nem került veszélybe, ne kezdjünk el félni, nem forog hátrafelé a történelem — indokolni kell. Mert akármilyen határozottan is mondjuk ki valamiről azt, hogy nem, attól az még önmagában nem biztos, hogy igaz. A politikában — mint ahogy az élet minden területén — az állításokat igazolni kell.

Nézzük csak, mi történt? Semmiképpen sem az, hogy a nyugatnémet társadalom hirtelen hátat fordított az enyhülés politikájának és átszaladt a másik táborba. Csak a parlamentben, az országgyűlésben történt változás. Minden kormánynak — működéséhez arra van szüksége, hogy a parlamenti tagoknak, akiket országgyűlési választásokon választanak, a fele vagy több mint a fele, mellette álljon. Igen ám, de a legutóbbi választásokon sem a szociáldemokraták, sem a CDU—CSU pártszövetség nem kapott annyi szavazatot, hogy képviselőik megtölthessék a parlamenti padsoroknak legalább a felét. Éppen ezért az NSZK legkisebb pártja — az úgynevezett Szabaddemokrata Párt — döntésétől függött, hogy a két nagy közül melyiknek lesz kormánya. A szabaddemokraták tizenöt éven át a szociáldemokratákat választották. Így aztán ez a két párt együtt kormányzott és együtt birtokolta a parlament ülőhelyeinek több mint felét. Most annyi történt, hogy a Szabaddemokrata Párt átszaladt az ellentáborba. Nem Nyugatnémetország lakói változtatták meg a véleményüket, hanem egy párt vezetői.

Ez az egyik dolog. A másik: a Német Szövetségi Köztársaságban nem csökkent a józanul gondolkodók, a baloldaliak száma. Sőt! Megjelent egy új, furcsa nevű erő — úgy hívják magukat: Zöldek. Ők sokkal többet akarnak, még a szociáldemokratáknál is. Az iparosítás felfokozott ütemének csökkentését, több törődést az emberi környezettel, a természettel. Az atomfegyverek betiltását. Vagyis szép, zöld világot. Ők a fiatalság pártja. Egyre erősödő mozgalom az országban. Ha új választások lesznek, bekerülhetnek a parlamentbe. Aztán a szociáldemokratákon a sor. Fogjanak kezet ezekkel a dühös fiatalokkal? Mert azok a CDU—CSU-val biztosan nem hajlandók a kézfogásra.

A harmadik dolog. Megváltozott nagyon a CDU—CSU is. Azok a polgárok, akik rájuk szavaznak, nem akarnak tizenöt évvel ezelőtti Európát. Nagyon is jól tudják, hogy saját maguk mit nyertek a békés állapotokon. Az a nemzedék meghalt, eltűnt, amely támogatója volt Hitler Németországának. Helyébe lépett az a másik, amelyik nagyon is jól tudja, minden szembenállásnál sokkal kellemesebb dolog békében élni, dolgozni, kereskedni. Így hát — nagyon fontos! — ez a CDU—CSU nem ugyanaz, mint a régi volt.

Jövőre — valószínűleg — választások lesznek Nyugat-Németországban. Akkor új állapot jön majd létre. Valószínűleg sohasem látott társaság vonul majd be a parlamentbe: farmernadrágos, trikós, szakállas, kibontott hajú csoport. A Zöldek. Azok, akik most megbuktatták Schmidt kancellárt: a szabaddemokraták valószínűleg kikerülnek majd onnan. Új helyzet lesz. De Európának — a mondottak miatt — nem kell aggódnia.

Befejezésül: higgyétek el, hogy az, ami Nyugat-Németországban történik, nagyon izgalmas dolog. Nagyobb hatással van saját életünkre — s a ti jövendő, felnőtt életetekre is —, mint akármilyen romantikus kaland.

Kereszty András

levélbontó

ÜNNEPI MŰSOROK összeállításához gyakran kértek tanácsot tőlünk. Kölcsönözzetek könyvtárból különböző ünnepi összeállításokat, mint az Ünnepsoroló, Versek és ünnepek, Tűz, tűz, lobogó című kötetek. Ezekből összerakhatjátok műsorotokat. De akik szeretik a verseket, kedvtelésük a könyvek közt való búvárkodás, azok nézzenek át inkább sok-sok verseskötetet. Az Így élt... sorozatból vagy más életrajzi regényekből, tanulmányból is olvassanak a témához, s így válogassák össze a műsorhoz való verseket, prózai írásokat. Ez sokkal több időt igényel, de többet lehet tanulni a felkészülésből és a műsor is egyénibb hangú lesz. Kérjétek az osztályfőnök, vagy a magyartanárotok segítségét is, hogy ajánljanak könyveket.

A „VÉN PANNA TÜKRE" című, Gelléri Andor Endre által írt novellát keresi Horváth Tibor Dabasról (Erkel köz 1. – 2370). Keresd a könyvtárban az író „Összegyűjtött novellái"-t, (1964-es kiadás), melynek az első kötetében található a fenti írás. S ha a jövőben hasonló gond akad, bármelyik könyvtáros szívesen segít neked.

A KOZMETIKUS szakma iránt érdeklődik Lendvai Ildikó (Sáránd, Lenin út 56. – 4272). Először végezd el valamelyik középiskolát, mert kozmetikusnak csak érettségivel lehet jelentkezni. Majd két év alatt szerezheted meg a képesítést a szakmunkásvizsga letételével. Jó tudni, hogy nagyon divatos ez a szakma napjainkban, így sok jelentkező közül választják ki a legrátermettebbeket.

A CSILLAGOK HÁBORÚJA és a Birodalom visszavág című könyveket már csak nagy-nagy szerencsével tudod beszerezni valahol – üzenjük Németh Natáliának (Egervár, József A. u. 103. – 8913), ugyanis azokban a könyvesboltokban, ahol mi érdeklődtünk, már régen elkeltek. Próbálkozz antikváriumokban, és könyvtárakban is érdeklődj, hátha sikerül hozzájutnod.

MI AZ OKA, hogy nem kerül be a nevem a Leveleznénk rovatba? – kérdezi Csernák Magdolna (Százhalombatta, Rózsa F. u. 21. – 2440). Legyél egy kicsit türelemmel – és mindenki, aki hasonló szándékkal írt nekünk – rengetegen kérik tőlünk címük közlését, illetve azt, hogy küldjünk címet számukra, ezért előfordul, hogy várni kell, míg teljesíteni tudjuk a kérést.

KRÓNIKÁSOK FIGYELEM!

MARTOS FLÓRA rajok ismeretségét keressük. Címünk: Martos Flóra raj, 6. sz. Általános Iskola, Leninváros, Malinovszkij u. 26. — 3580

PETŐFI SÁNDORRÓL elnevezett csapatokkal szeretnénk felvenni a kapcsolatot. Címünk: Petőfi Sándor Úttörőcsapat, 7/a osztály, Ózd, Petőfi út 18—20. — 3600

RIPORTER ŐRSÖK leveleit várjuk a következő címre: Úttörő riporterek, Dusnoki Általános Iskola, Dusnok, Köztársaság u. 16. — 6353

IRODALMI SZÍNPADOK tagjaival leveleznénk, címünk: Jászkiséri Általános Iskola, Irodalmi színpad, Jászkisér, Kossuth tér 4. — 5137

MOHÁCSI CSODÁK

Elindulok hazát látni,
ide a vándorbotot!
Csodálatos tájak várnak,
ma itt vagyok, holnap ott.
Utak visznek, utak hoznak,
s hol az álmok találkoznak,
azon a hűs erdőszélen
leülök és elmesélem, amit láttam.
Figyelsz rám?
Ez az erdő, ez a város,
ez a falu, ez a patak...
Ez a minden a — hazám!

ez a megrendítő alkotás, amely örök mementóként áll a tömegsír felett

Vezérlő útikalauzunk a Duna volt, dél körül értünk Mohácsra. Derűs hangulatú városka, abból a fajtából való, ahol nem kapkodták el a dolgokat. A valamikori mezőváros (kénytelen-kelletlen?) megőrizte eredeti jellegét, mondhatnánk úgy is, ha mindenáron erényeit akarnánk hangsúlyozni, csak addig nyújtózott, ameddig a takarója ért. Mohácson nincs feszítő lakáshiány, nincsenek túlzsúfolt óvodák és iskolák, szóval nem szenved a hirtelen duzzadó városok betegségében. Álom és valóság jó barátságban éldegél egy födél alatt. Huszonkétezer ember szűkebb hazája. Főterén keleties formákkal kérkedő városháza — tanácstermének faragott mennyezetéről turbános fejek meredtek előre, s kint a téren a fogadalmi templom teteje is, akár egy mohamedán turbán... Nincs mese, pontos jelzések hirdetik, hogy itt valaha a török volt az úr. A mohácsi csata 400 éves évfordulóján, 1926-ban rakták le az emléktemplom alapkövét. Hogy miért éppen török építészeti hagyományok jegyében emeltetett ez is? Ki tudná ezt már így utólag megfejteni? Persze nem is ez a lényeg, hanem, hogy ha kicsit későn is, de a nemzet megszívlelte Kölcsey intő szavait: „Minden nemzet, amely elmúlt kora emlékezetét semmivé teszi, vagy semmivé lenni hagyja, saját nemzeti életét gyilkolja meg... Azért keressetek alkalmat a hajdanra visszanézhetni, s érte

Monumentális és fönséges az emlékhely kapuja

Kitárt karú fájdalom, az emlékezés keresztje

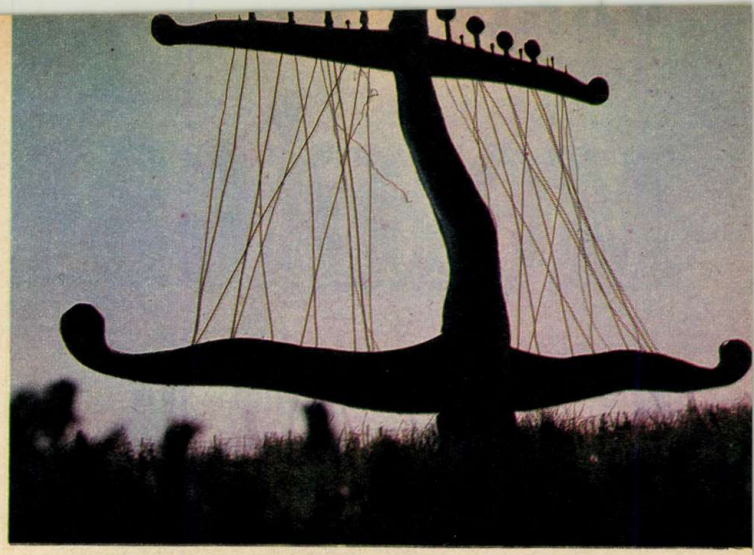

MOHÁCSI CSODÁK

melegülni. Nem költői ábrándozás ez, hanem a fennmaradás, folyvást emelkedés érzelme."

Minden bizonnyal ezek, s hasonlóan bölcs gondolatok döntötték el a vitát — mert volt vita bőven —, kell-e a mohácsi vésznek emléket állítani? Mohács tanácsa 1960 óta kezdeményezte az emlékhely létesítését, de az említett viták miatt jócskán elhúzódott a dolog. Az építési munkákat 1975-ben kezdték el, hála az Országos Természetvédelmi Hivatalnak, Baranya megye és Mohács város tanácsának és annak az ötvennégy intézménynek, vállalatnak, amelyek felajánlották segítségüket, mert elhitték Kölcseynek , hogy ... nem költői ábrándozás ez, hanem a folyvást emelkedés érzelme. Annak ellenére, de éppen azért, mert ezen a síkon bizonyosodott be, milyen tragédiához vezethet a nemzeti széthúzás. Az 500 éves független magyar állam vérzett el Mohácson, s ez a csatavesztés évszázadokra kirekesztette hazánkat az európai fejlődésből.

A hazaszeretet kertje

Ezért lett Mohács a nemzeti tragédia jelképe, a végre kialakított emlékhely pedig a hazaszeretet megrendítő kertje, ahonnan érdemes erőt és hitet meríteni.

Szerettem volna elkerülni az érzelmi megrendülést, hiszen dolgom, feladatom tudósítani a látottakról, s ehhez kell egy adag józanság, tárgyilagosság, ám amikor beléptem az emlékezés birodalmába, összeszorult a torkom, s akaratlanul is folsajdultak bennem Kisfaludy Károly jól ismert sorai: „Hősvértől pirosult gyásztér sóhajtva köszöntlek ..."

Látnod kell

Földbe süllyesztett, átriumos márvány udvar közepén különös szökőkút áll, megtört fehér kőrózsa, melynek mély törésvonalai a hajdani három részre szakadt országot jelképezik, s ebből a törött virágból az élet, a megújulás vize csordogál. Az udvarból lépcsők vezetnek az emlékezés kertjébe. A tömegsírokat — melyeket Papp László régész tárt fel 1960-ban — messzi, tág ívben tiszafák övezik, szomorú vonulatuk csupán az emlékhely délmeg (ebből az irányból támadott a török), most feketefenyők tömege áll szemben fából faragott sírjelek seregével.

Leültem a lépcsőre és hosszan hallgattam a csöndet, amit csak az egyik tömegsír oldalából kimagasló Szulejmán turbánjáról lelógó rézérmék hideg csörgése tört meg. Ott állt előttem a szinte még gyerek II. Lajos király. Hunyt szemmel, esendőn állt, önmaga boldogtalan síremlékeként. Ostromolhatod kérdéseiddel, ő csak hallgat. Valahogy így állhatott akkor is, a feudális anarchia dúlta ország közepén, így állhatott, amikor az áldozatok keserű tudatával azt mondta: „Senki se találhasson az én személyemben mentséget saját gyávaságára ... — holnap én magam fogok elmenni veletek oda, ahova mások nélkülem menni nem akarnak."

Mintha a föld alól törne fel, mintha égre nyerítene a ló; mintha nem akarná megadni magát a halálnak

halálba, ahová 28 000 harcos követte.

Oldás és kötés

És az augusztusi éjszakában, összeverbuvált férfiak élén elindult egy asszony, hogy a dögkeselyűktől megmentse a hazáért elesett hősök holttetemét. Égő fáklyával haladt elöl, parancsolt és rendelkezett, s mire a hajnal feltűnt az ég alján, a halottak a föld alatt nyugodtak. Ez az éjszaka tette halhatatlanná Kanizsai Dorottya nevét. Emlékét Samu Géza fafaragása idézi, fölemelt karú árnyékasszony a tömegsír fölött.

Ha egyszer elmész majd megnézni a mohácsi emlékhelyet, ne rohanj végig a faszobrok és kopjafák között. Ülj le egy kis időre ebben a szomorú kertben és faggasd a sírjeleket. Az igazi művészi alkotások tudnak beszélni, s ezeknek a csodálatos faszobroknak bőségesen van mondanivalójuk; csak állj meg előttük és kérdezd őket. Meglásd, vallani fognak, s a megrendítő vallomásuk után megkapod a föloldást is. „A harcot, amelyet őseink vívtak, békévé oldja az emlékezés. Rendezni végre közös dolgainkat, ez a mi munkánk és nem is kevés."

Magyar Katalin
Fotó: Karasz Lajos

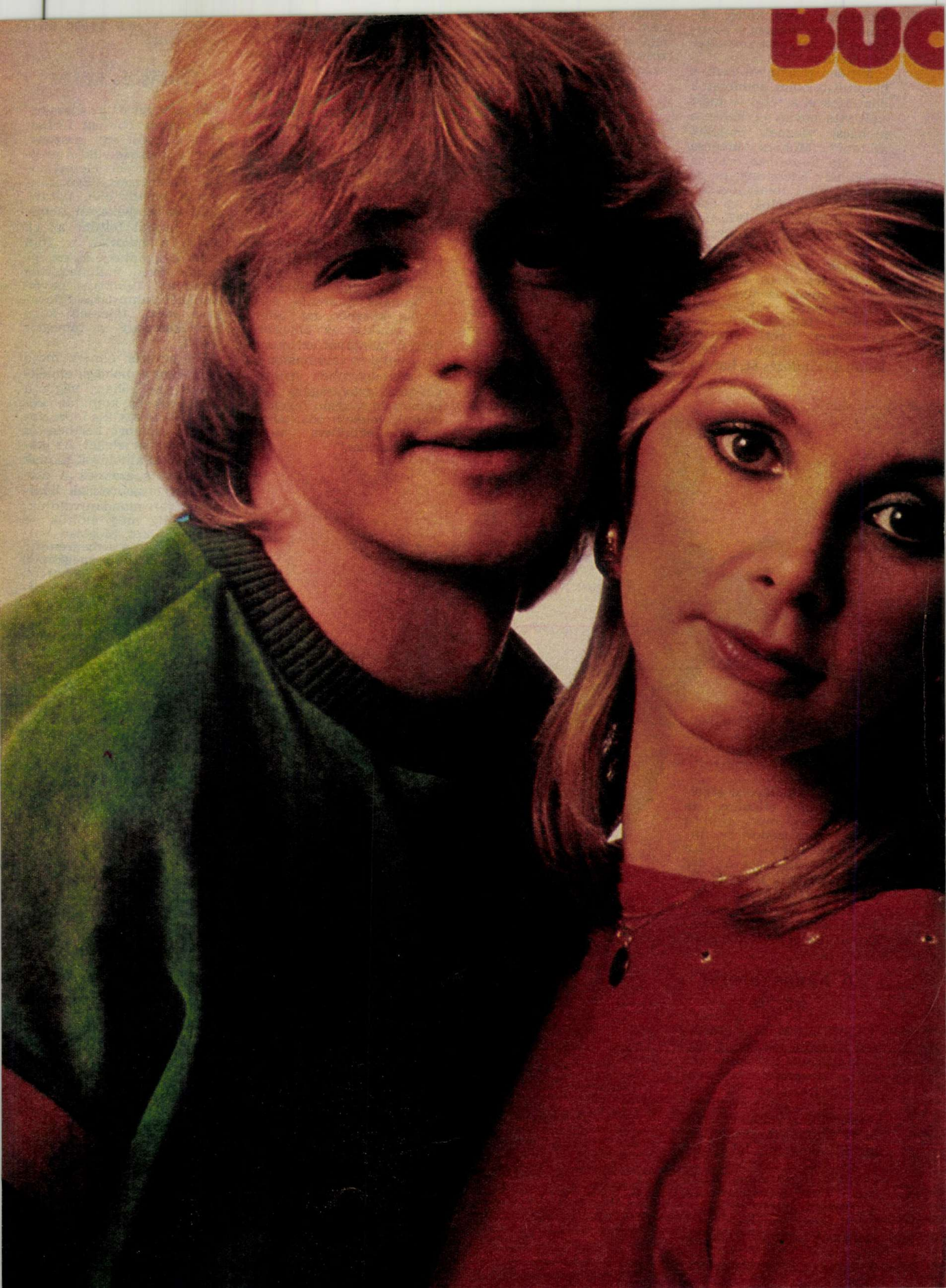
BUC

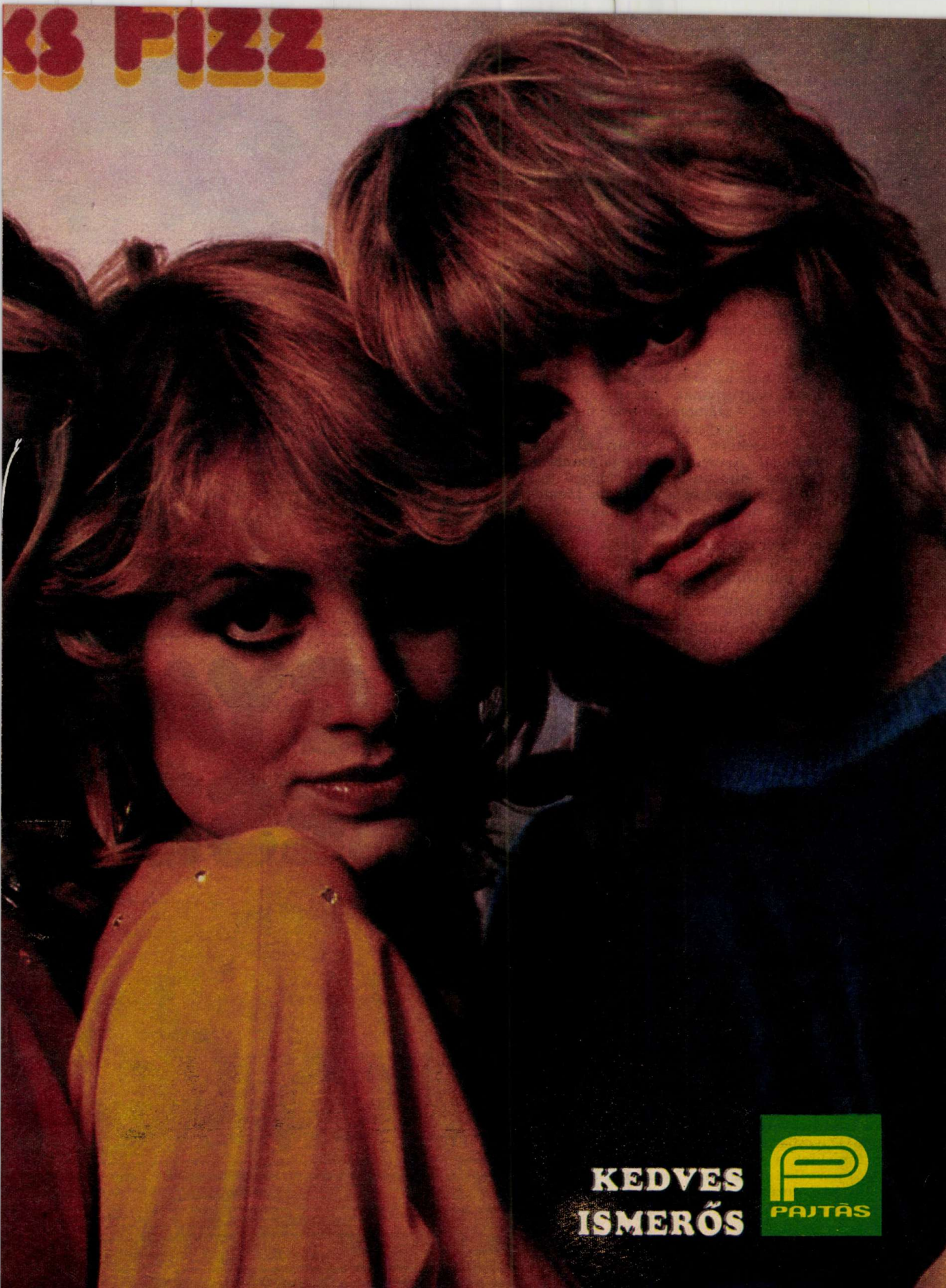
ÉS FIZZ
KEDVES
ISMERŐS
PAJTÁS

AGYAG-MESÉK

összerakni a képet. Margitka arcát, amit szemtől szembe sosem láttam. Mégis úgy érzem, ismerem...

Csak kipillantok szerkesztőségi szobám ablakán, s a szemben levő égszínkék falú ház legfelső emeletéről mintha az ő naivan-kék, szinte gyermekien rácsodálkozó szempárja nézne vissza.

Igen, igen. Ott lakott. Égetőkemencéjének magasba nyúló, karcsú kéménye is tanúskodik. És ott az apró erkély is, amely szinte törékeny termetéhez méretezett, ahonnan — mesélik — gyakran kikönyökölt. Nézte a teret, a gyerekek bumfordi hancúrozását, öreganyók szatyorcipelő imbolygását, fiatal párok egymásba felejtkező, harsogó fiatalságát, magot csipegető madarakat és csecsemőt ringató-altató fiatal anyák ölelő karját...

De nemcsak elérzékenyülni tudhatott, hanem kacagni is. Egy pipiske kamaszlány mozdulatán, egy pityókás legény bódulatán, csapatnyi pletykáló susmorgásán. A teljes életen!

Kovács Margit — a világhíres művész, szobrász és keramikus, 1948-ban az első Kossuth-díjasok egyike, világkiállítások nagydíjainak hazahozója, aki most lenne 80 esztendős — számomra mindeme szép titulusán túl sokkal több: maga a mese!

Szerintem a mesékben az a gyönyörű, hogy tele vannak valósággal. Azzal a valósággal, amit annyira szeretünk, amiért áhítozunk, ami boldoggá tesz bennünket. Az ő agyagmeséitől is kedvünk támad felrepülni, s láttukra megmártózunk a mindenkori mese igazságában. Abban, hogy mindig a legkisebb és a legdolgosabb nyeri el a legszebb jutalmat, s pórul jár a gonosz, a csaló, a másból hasznot húzni akaró.

„Az agyag mindennapi kenyerem, örömöm, bánatom" — vallotta. — „Már az első érintésekor életem elemévé vált. És azóta ez az elem belekerült vérem áramába, hol az öröm hullámhegyeire, hol az ijedt reménytelenség hullámvölgyeibe sodor, emel, buktat. Azt kívánom, hogy ez a hullámverés utolsó lélegzetvételemig elkísérjen. Mert csodálatos ez az ősi mesterség. Az élet hajnalán vette kezébe az ember az agyagot. És amikor az első fazekas elkészítette az első hasznos edényt — játszott is, örült is bizonyára: belevésett hát valami szép haszontalant.

És azóta kézről kézre adja ezt a szép játékot.

És már nem csak edényt — figurát, domborművet is készít. Gyúrja, korongolja az agyagot. Keveri durvára, égeti szabad tűzben, égeti elektromos kemencében fémkeménységűre. Élvezi kísérleteit: az anyag nyers szépségét vagy a színek, fények káprázatát. Ahány alkotó, annyi változat. Mindenki belelehel lelkét, jókedvét, örömét, bánatát.

És milyen csodálatos: a fazekas már rég nincs sehol, de jókedve, humora, pajzánsága, öröme, gyásza ott duruzsol továbbra is cserepeiben és mesél az utána jövőknek..."

Margitka sincs már sehol! De egész lénye, embersége, minden szívdobbanása valóban ott duruzsol agyagmeséiben, s ha nézed, nem tudsz szabadulni látásuktól, varázsuktól!

Ha voltál már Szentendrén, a Kovács Margit-múzeumban, akkor már tudod, mit jelent: találkozni a mesével...

Ha még nem voltál ott, akkor szegényebb vagy egy csodával! Menj oda, mert Margitka vár... És körülzsong a meséivel! Együtt lesitek majd az esőt, szelitek a friss kenyeret, kuncogtok a fényképész előtt feszengő jegyespáron vagy a csücsörítő-kencefice Margón, figyelitek a settenkedőt és az életfonalat fonó szorgos párkákat, a szoptató kismamát és a marokszedő lány hajladozását.

Menj Szentendrére! Az agyag-mesék nem halnak meg...

Somos Ágnes

FOTO: SZALAY BÉLA

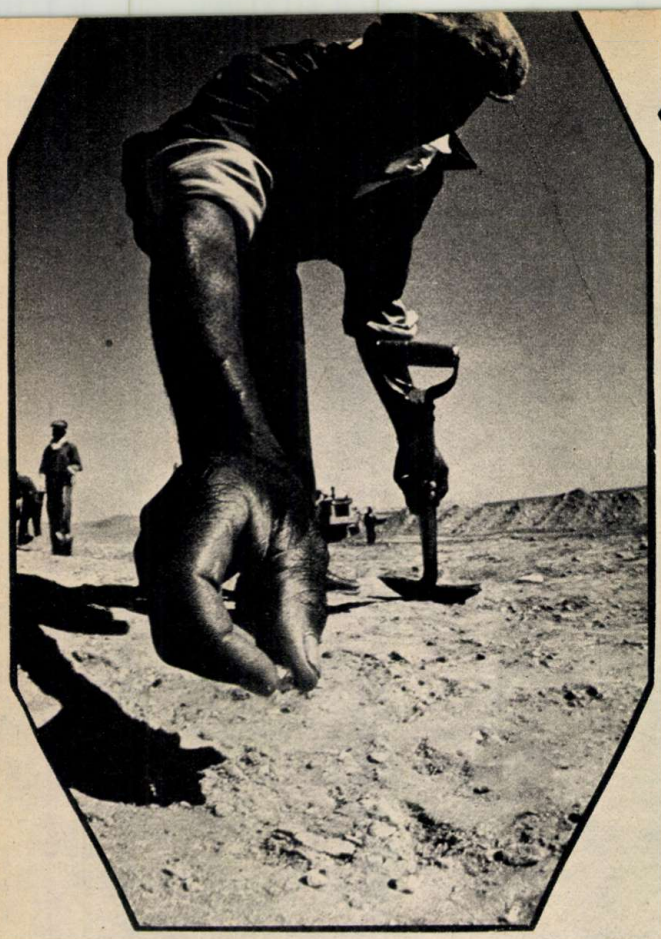

VEDD A FÁRADSÁGOT...

...és ne röstellj lebajolni az apróbb gyémántokért is. Testedzésnek sem utolsó móka. Meg aztán: sok kicsi – sokra megy!...

A TERMÉSZETES FÉNY...

...pótolhatatlan! Picit talán halványabb a reflektorok fényénél, viszont ugyanolyan sebességgel terjed. Mindezeken kívül az időjárás jelzésére is kitűnően alkalmas. Amennyiben kialszik, vagy erős szél fúj vagy esik az eső.

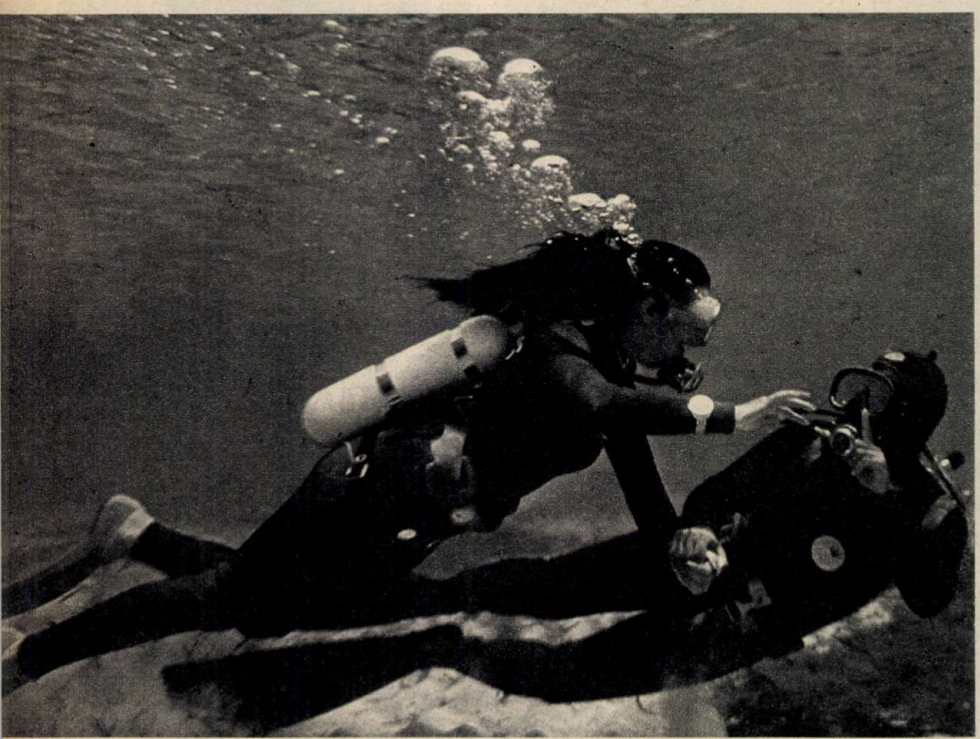

ENNYI VIZET...

...pazaroltunk volna el eddig drága Emerenciám, ha nem javíttattuk volna meg kellő időben a csöpögő csapokat.

NE IRÍGYKEDJ!

Bárki szert tehet hasonlóan méregdrága bundára, ha a jövőben korszerűbben és ésszerűbben táplálkozik. Ha én le tudtam mondani a húsos, zsíros, nehéz táplálkozásról, talán neked is menni fog!...

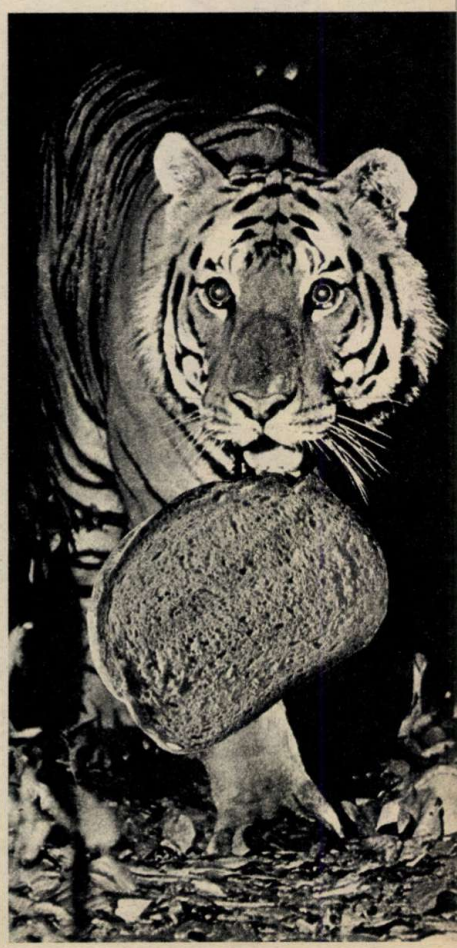

MŰSORSZÁMOT...

(A Pajtás reklámszolgálala)

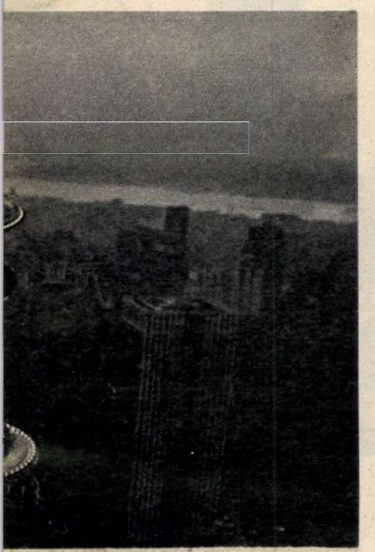

TANÁCSOLD APÁDNAK...

...hogy hagyja otthon gépkocsijának kihasználatlan részét, ha egyedül indul útnak! Üzemanyagot, parkolódíjat takarít meg!...

ÁLLJ...!

Mielőtt bekapcsolnád a tévékészüléket, vedd fontolóra a következőket: 1. a pályáról jobban látod a mérkőzést, 2. jó levegőt szívhatsz családoddal együtt, 3. nem romlik el a kép, és végül, de nem utolsósorban 4. a villanyszámla sem mellékes!

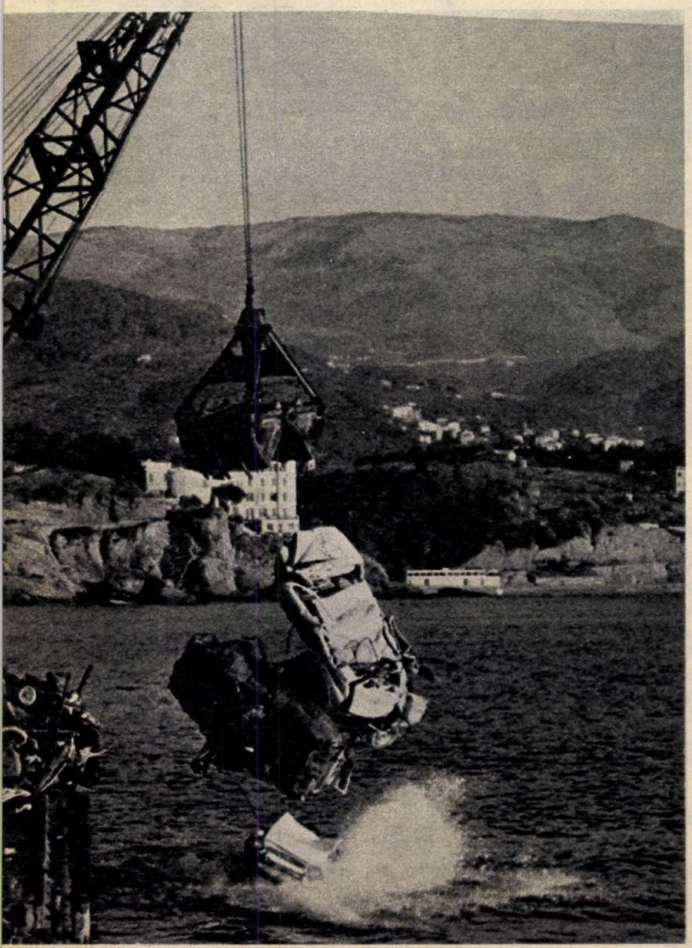

NE ÍGY ETESD...

...a halakat! Biológusok által bizonyított tény, hogy a gyűrött autókarosszéria rendkívül nehezen emészthető a vizek lakói számára. Sokkal nehezebben, mint például a gyűrött giliszta. Az említett gyűrűs férgeket beszerezheted bármelyik kiskerttulajdonosnál, kiskertjének gondos felásása közben!

BUDAPRINT PÁLYÁZAT

A BUDAPRINT Pamutnyomóipari Vállalat – hagyományai szerint – ez évben is meghirdeti rejtvénypályázatát.

HA MÁR JÁTSZÓTÁRSUNK VOLTÁL, LÉGY MOST IS AZ!

HA MÉG NEM JÁTSZOTTÁL VELUNK, KEZDD EL MOST!

A játékban való részvétel feltételei hasonlóak az elmúlt években megjelent pályázatokéhoz.

Ha ezekre véletlenül nem emlékszel, hát emlékezetedbe idézzük: mindkét fordulóban húsz nyereményt sorsolunk ki a vállalat termékeiből.

Azok között, akik kétszer is helyes megfejtést küldenek be, kisorsoljuk a fődíjat, melyet személyesen vehet át a nyertes a vállalat központjában.

A FŐNYEREMÉNY egy SMENA típusú fényképezőgép, 5 tekercs filmmel.

És most lássuk az első fordulót!

Címe: Játssz a BUDAPRINTTEL!

Ez a mondat nemcsak felhívás, hanem maga a játék! Hogyan? Úgy, hogy a BUDAPRINT szóval kell játszani.

Ebből a kilenc betűből rakj ki minél több értelmes szót. A kétbetűsöktől kezdve minden értelmes magyar szót elfogadunk (ragozott szavakat is).

A megfejtést lehetőleg postai levelezőlapon küldd az alábbi címre: BUDAPRINT Pamutnyomóipari Vállalat személyzeti és oktatási főosztály, Budapest, Pf. 111. – 1300.

A levelezőlapra írd rá: PÁLYÁZAT!

Írd fel azt is, hogy hányadik osztályba jársz.

Beküldési határidő: 1982. december 16.

A helyes megfejtést beküldők között húsz nyereményt sorsolunk ki a vállalat termékeiből.

A nyertesek nevét a Pajtásban közöljük; a nyereményeket postán küldjük el.

Figyeld a Pajtás következő számát!

A BUDAPRINT PÁLYÁZAT következő fordulójának címe: ÉRDEKES KERESZTREJTVÉNY.

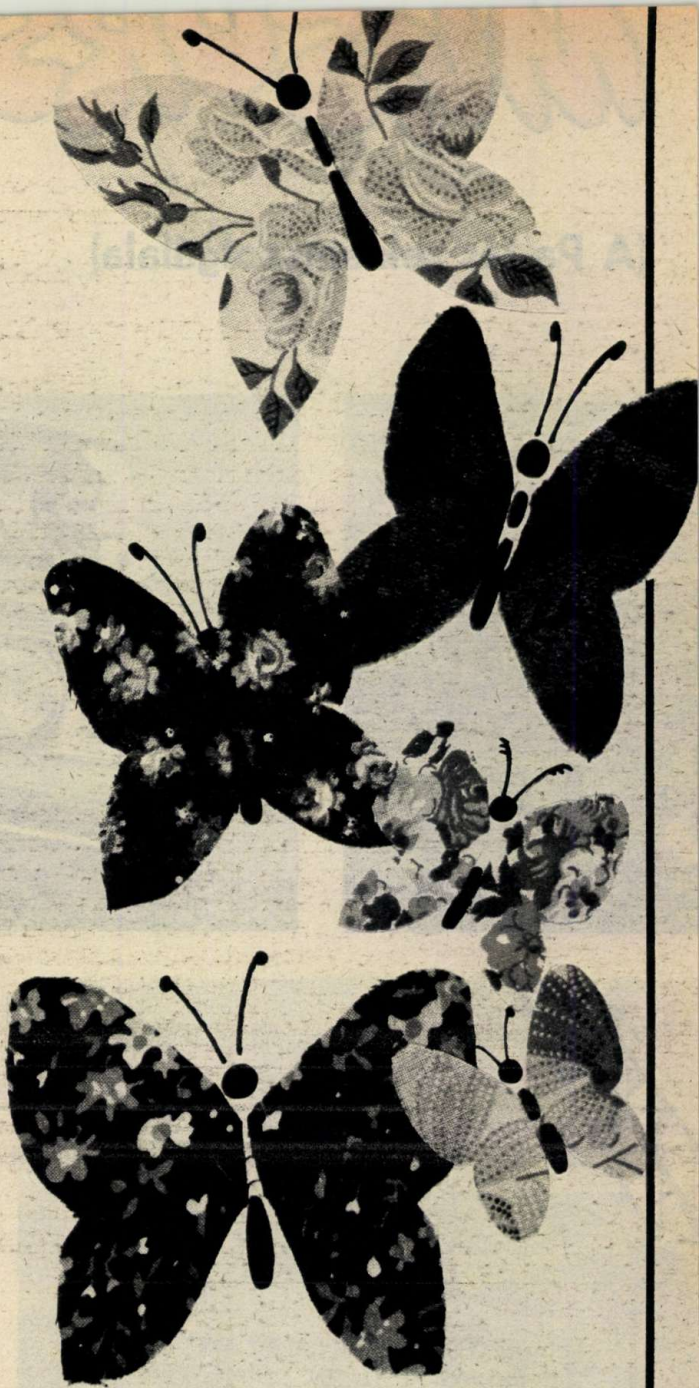

1.

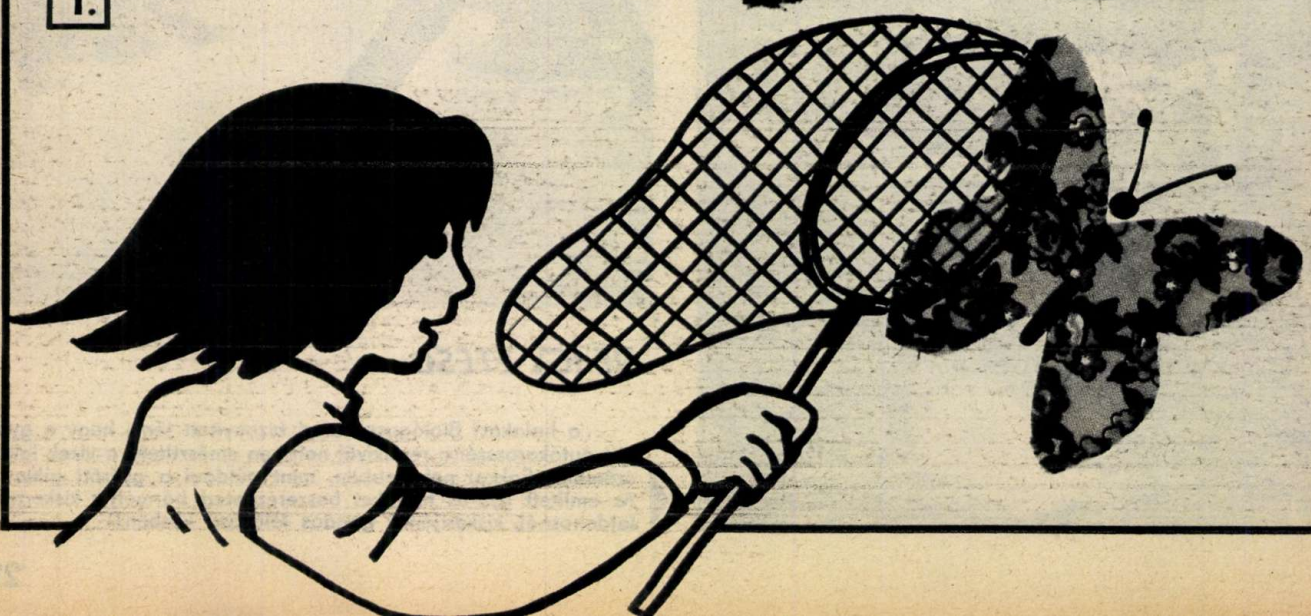

FIATALOK FIGYELEM!

Általános iskolai végzettséggel rendelkező lányokat felveszünk az 1983–84-es tanévre fonó és szövő, fiúkat textil- és ruházati ipari gépszerelő, géplakatos és villanyszerelő szakmunkástanulónak. Felső korhatár: 15 év. Tanulóidő: 3 év. Társadalmi ösztöndíj: 500 Ft. Tanulmányi ösztöndíj: eredménytől függően 350–550 Ft. Ösztöndíj-kiegészítés: 190 Ft. Teljes ellátás és elhelyezés kollégiumban havi 210 Ft-ért, tankönyv és munkaruha díjmentesen. Szakmunkásvizsga után a havi kereseti lehetőség: 4000–4500 Ft. Jelentkezni lehet szombat kivételével bármely munkanapon 7 órától 16 óráig személyesen. Levélre részletes tájékoztatást küldünk. A gyár címe: PNYV MAGYAR PAMUTIPAR személyzeti és oktatási osztály, Budapest, Lahner Gy. u. 30. – 1046 Telefon: 693-111/115-ös mellék vagy 693-847.

TÉLAPÓMIKULÁS

De jó volt! Pirosra csípte az ember fülét a hideg, megdobáltuk egymást hógolyóval, jégvirágokat rajzolt a fagy az ablakra, lehelgetni kellett, hogy kilássunk, és az utcákon csúszkálva mentünk haza. Aztán vígan, csilingelve jött hozzánk a Mikulás. Mellette ült a Krampusz, egy szál trikóban, és folyton vihogott. Az erdő szélén megálltak, gallyakat gyűjtöttek, a Krampusz kivételesen abbahagyta a vihogást, ráfújt az ágakra, és azok bearanyozódtak, virgács lett belőlük. Teleagatták szaloncukorral — a Krampusz minden második szemet megevett, ha nem nézett oda a Télapómikulás — és nagyokat kurjongattak, hogy halihó, esik a hó.

A Krampusz még az ősszel végiglátogatta az összes gyerek szüleit, és kikérdezte őket, hogy ki mit szeretne kapni. A szülők nagyon kedvesek voltak a Krampusszal, megkínálták kávéval és süteménnyel, és folyton rászóltak, hogy csendesebben vihogjon, mert felébreszti a gyerekeket.

Tudnillik, mindig késő este jött, hogy ne találkozzon a gyerekekkel, mert tudta, hogy ha találkoznak, a gyerekek is nevetőgörcsöt kapnak, aztán nem tudnak majd aludni.

Most már ott lapultak az ajándékok a szánkón, a nagy zsákban. Éjszaka volt, csilingelt a szánkó, de a rendőr csak mosolygott, nem írta fel őket csendháborításért. Minden háznál megálltak, a Krampusz bakot tartott a Mikulásnak, aki betette az ajándékot a kikészített cipőkbe. A magasabb házakhoz létrát kerített a Krampusz és fogta alul, amíg a Mikulás felmászott. Csak egyszer fordult elő, hogy nem bírta visszafojtani a nevetést, elengedte a létrát, de megjárta: ráesett a Mikulás.

Amikor minden gyerek cipőjében ott csillogott az óhajtott ajándék, meg a szaloncukros virgács, felültek a szánra és hazasiklottak. Otthon meglepetés várta a Krampuszt: kapott a Mikulástól egy állatos képeskönyvet, amiben minden állat képe benne volt. A Krampusz nagyon örült, rögtön lehasalt a földre, és lapozgatni kezdte. Persze megint elkezdett röhögni, de ez egyszer okkal: az egyik állat képét fejjel lefelé nyomták a könyvbe.

De mindez réges-régen volt.

Ezen az őszön is végiglátogatta a Krampusz a szülőket, de azok nem kínálták meg kávéval és süteménnyel, csak az ajtóban hadarták el, mi kell a gyereküknek, mert siettek vissza tévét nézni. Mivel a Krampusz ezen nem röhögött, nem is szóltak rá, pedig a gyerekek még nem aludtak, hanem kikiabáltak az ágyból, hogy apuuu, ki az? És a papa visszakiabált, hogy a Krampusz. Erre a gyerekek jót nevettek, és rögtön tudták, hogy ez évben is érdemes lesz kitenni a cipőket az ablakba, mert valahogyan mindenképpen megtelik majd lábbelijük ajándékkal.

Az se baj, ha az apu lesz a Mikulás!

Somhegyi Béla

GYERTEK AZ ÉPÍTŐIPARBA!

Tanuljatok olyan szakmát, amellyel felnőttkorban megkönnyítitek saját otthonotok megteremtését.

Ebben nyújt segítséget a Fővárosi 4. sz. Építőipari Vállalat, mely az 1983/84-es tanévre szakmunkástanulókat iskoláz be az alábbi szakmákba:

kőműves, kőfaragó, épületburkoló, ács-állványozó, szobafestő-mázoló (tapétázó), fapadlózó és műanyagburkoló, épületasztalos, épületlakatos, épületvillamossági szerelő, vízvezeték- és készülékszerelő, központi fűtés és készülékszerelő, gázvezeték- és készülékszerelő, bádogos.

Azok a fiatalok jelentkezhetnek, akik az 1982/83-as tanévben fejezik be a nyolcadik osztályt, illetve azok, akik már elvégezték és a 16. életévüket még nem töltötték be.

Tanulmányi idő 3 év, felvételi vizsga nincs. Munkaruhát, kedvezményes étkeztetést biztosítunk. A vidékieket tanulóotthonunkban helyezzük el, napi háromszori étkezés biztosításával. Havi 250–500 Ft társadalmi ösztöndíjat is fizetünk a tanulmányi ösztöndíjon kívül.

Jelentkezni, érdeklődni lehet a személyzeti osztályon (Budapest IX., Hámán Kató u. 3–5.) vagy a tanulóotthonban (Budapest VIII., Bláthy Ottó u. 6–8.).

A BUDAPESTI VEGYIMŰVEK

szeretettel várja az általános iskolát végző fiatalok jelentkezését az alábbi szakmákra: **általános vegyianyaggyártó, esztergályos, marós, hegesztő, vas- és fémszerkezeti lakatos, ács- és állványozó, kőműves (kiemelt szakmák), géplakatos, vegyigépszerelő, gáz- és vízvezetékszerelő, anyagmozgatógép-szerelő, dízelmozdonyszerelő, felvonószerelő, villanyszerelő, villamosgépszerelő, elektroműszerész, irányítástechnikai műszerész, üvegműves, épületasztalos, szobafestő-mázoló és autószerelő.**

Kiemelt szakmákban a tanulók a tanulmányi ösztöndíjon felül havi 200,– Ft kiegészítést kapnak.

A tanulókkal szerződést kötünk társadalmi ösztöndíjra, amelynek összege 250–500 forintig terjed.

Vidékiek részére kollégiumi elhelyezést biztosítunk.

A gyakorlati oktatás idején a tanulók kedvezményes ebédet, védőételt térítést, védőruhát, tanulmányi eredménytől függően nyereségrészesedést kapnak.

A törzsgárdatagság elismerésénél a tanulóéveket beszámítjuk.

Dolgozóink pihenését szolgálják a Duna és Balaton melletti üdülőink. Számtalan sportolási lehetőséget nyújtanak a vállalat sportszakosztályai.

A szakmunkásvizsga letétele után a vállalat a továbbtanulni szándékozókat támogatja.

Jelentkezni lehet személyesen vagy írásban a BUDAPESTI VEGYIMŰVEK személyzeti és oktatási osztályán (1097 Budapest IX., Kén u. 5. Telefon: 277-275)

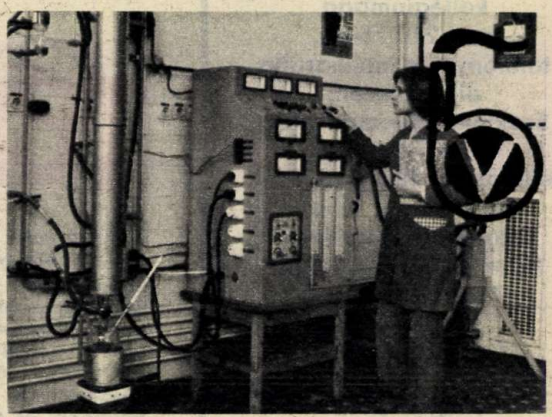

PÁLYAVÁLASZTÁS ELŐTT ÁLLÓK, FIGYELEM!

Az ország egyik legjelentősebb nagyvállalata, a Magyar Hajó- és Darugyár várja az általános iskolát végzett tanulókat az alábbi szakmákra történő beiskolázásra:

szerkezetlakatos, csőszerelő, gépszerelő, ács-állványozó, hegesztő, gépiforgácsoló (esztergályos), villanyszerelő, öntő.

A gondtalan tanuláshoz biztosítunk: kollégiumi elhelyezést, korszerűen felszerelt tanműhelyt, tanulmányi ösztöndíjon felül szakmától függően 250—500 Ft társadalmi ösztöndíjat, napi 3 Ft térítésért ebédet. Nyereségrészesedést, üdülést balatoni üdülőinkben, sportolási lehetőséget vállalatunk nyolc sportszakosztályában. Minden héten szabad szombat. Szakmunkásvizsga után továbbtanulási lehetőség, munkábaálláskor 1500—2000 Ft juttatás, modern munkásszálloda, jó kereseti lehetőség.

Érdeklődni és jelentkezni az alábbi címeken lehet:

MHD központi oktatási osztály, Budapest, Váci út 202. 1904. Telefon: 401-562.

MHD Tiszafüredi Gyáregység, Tiszafüred. Telefon: 53.

MHD Balatonfüredi Gyáregység, Balatonfüred. Telefon: 525.

MHD Váci Gyáregysége, Vác, Derecske dűlő. Telefon: 223.

Kár lenne, ha nem lennél a 9999-es klub tagja! A 9999-es klubba beléphetsz, ha részt veszel az Állami Biztosító játékában. Az „ÁBI" szelet nevű csokoládé papírjának belső oldalán mini képregény formájában közlekedési jó tanácsokat és 1–5-ig sorszámokat találsz. Ha a sorozat valamennyi számát levelezőlapra felragasztva vagy borítékban elhelyezve megküldöd 1982. december 31-ig az Állami Biztosító, Budapest, 1813 postacímére, akkor egy sapkát kapsz.

Kár lenne sapka nélkül nélkülünk!

KEDVES PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

Vár benneteket az Egyt

Gyógyszervegyészeti Gyár közössége, gyertek hozzánk szakmát tanulni!
A gyógyszergyártás a korszerű berendezések mellett a jól képzett, lelkiismeretesen dolgozó szakemberek munkáját is igényli.
Általános iskolai végzettséggel várjuk jelentkezéseteket a következő szakmákba:
vegyianyagyártó, hegesztő, központi fűtés- és csőhálózatszerelő, vízvezeték- és készülékszerelő, anyagmozgatógépszerelő, géplakatos, vegyigépszerelő, vas- és fémszerkezeti lakatos, villamoshálózat-szerelő, műszergyártó és karbantartó (csak budapestiek jelentkezhetnek), elektroműszerész, szobafestő-mázoló (tapétázó), padlóburkoló, csatornamükezelő.
Érettségi bizonyítványt és szakmunkás-bizonyítványt egyszerre szerezhettek az általános vegyipari szakmában.
A képzési idő 3 év, kollégiumat biztosítunk.
Juttatásaink a tanulmányi idő alatt:
tanulmányi eredménytől függő ösztöndíj, 250 Ft társadalmi ösztöndíj + ösztöndíj-kiegészítés, jutalom, szociális juttatások (segély, ebéd, munkaruha stb.), üdülési és kulturális lehetőség.
A szakmunkásvizsga után támogatjuk továbbtanulásotokat gimnáziumban, szakközépiskolában, nyelv- és egyéb szakmai tanfolyamokon.
Pályakezdőinket 5 évig beilleszkedési programmal segítjük át a munkábalépés és az azt követő időszak nehézségein.

A továbbtanulással kapcsolatban részletes tájékoztatást ad az

Egyt

Gyógyszervegyészeti Gyár oktatási osztálya.
Címünk: Budapest X., Keresztúri út 30–38. Levélcím: Bp. Pf. 100. – 1475. Telefon: 836-702.
Jelentkezni lehet személyesen, levélben vagy telefonon.
Jelentkezéseteket előjegyzésbe vesszük.
Ne feledjétek – vár az

Egyt

DECEMBERHEZ FŰZŐDIK

E hónap eseménynaptárából választottunk ki néhány évfordulót.

A rejtvények megfejtését lehetőleg postai levelezőlapon küldd be. Ha csak kettőt tudsz megfejteni – és azok jók –, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson. Beküldési határidő: december 13. (Címünk: Budapest, Jászai Mari tér 5. – 1397.) A borítékra vagy levelezőlapra írd rá: „TÖPRENGŐ".

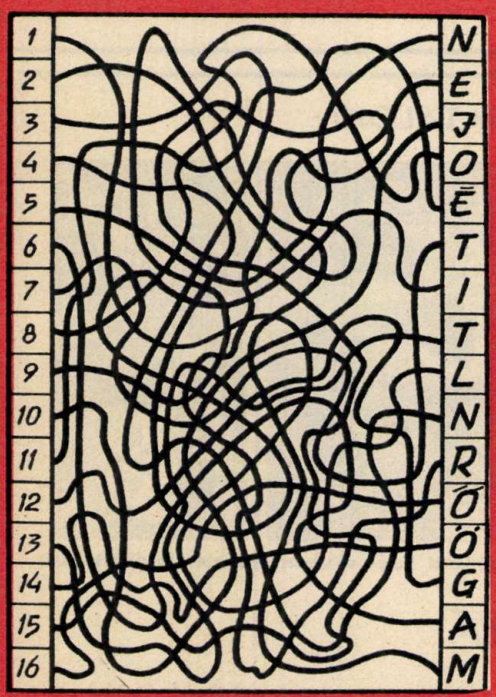

A HAJÓ. Huszonöt évvel ezelőtt vízre bocsátottak egy hajót. A hajtóművei 44 ezer lóerőt képviselnek. Korszakalkotó jármű. Hogy miért? A nevéből megtudhatod. A számsor megfelelő betűit rakd össze.

A FÉM MESTERE. 150 évvel ezelőtt, 1832. december 15-én született egy híres francia mérnök. Világhírű alkotása ma is látható. Vezetéknevét és egyik keresztnevét rejtvényünkben találod meg. A vonalak segítenek neked.

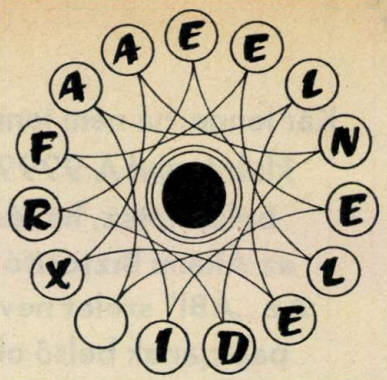

A FILM MŰVÉSZE. A franciák nagy színésze volt. Hatvan évvel ezelőtt, 1922. december 4-én született (1959-ben halt meg). Rejtvényünkből megtudhatod a nevét és a képen látható híres szerepét. (A sakk-futár lépésével haladj előre. A kezdőbetűre biztosan könnyen rátalálsz.)

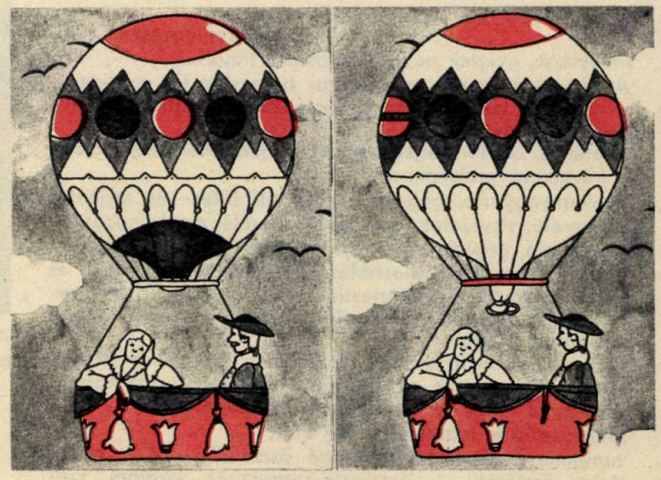

LÉGGÖMBÖK. 199 évvel ezelőtt, 1783-ban emelkedett először a magasba a Montgolfier testvérek léghajója. Nagy feltűnést keltő kísérlet volt az. Csodálkozott a világ, hogy a meleg levegő ilyen óriási gömböt fel tud emelni. Azóta sokat fejlődött a léghajózás, és a repülőgép mellett már több ízben a reneszánszát éli. Rajzunkon két látszólag azonos léggömböt látsz. Nézd meg figyelmesen, hogy hány különbség van közöttük!

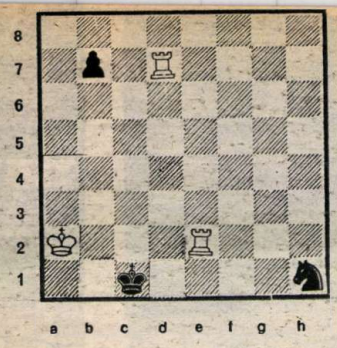

Mai rejtvényünkben a világos bástyák a főszereplők. A követelmény: matt két (2) lépésben. Csak a kulcslépést írjátok meg, vagyis fehérnek azt a kezdőlépését, amely után sötét a második lépésbeni mattot védeni már nem tudja.

Az októberben közölt feladványt kevesen oldották meg. A kulcslépés: 1. Bb1—d1! utána a sötét király négy, csillagformában elhelyezkedő kockára léphet, de a második lépésben mindegyiken mattot fog kapni. — A kitűzött díjak nyertesei: Kis Róbert, Szombathely és Koronghy Zita, Budapest.

A szeptemberi számban megjelent feladvány nyertesei: Balogh Sándor (Sajószentpéter), Fazekas Magdolna (Baja), Sápi Tibor (Jászberény).

A 30. SZÁM MEGFEJTÉSEI. TUDÓS: 2989 + 8922 = 11 911. — A GYŐZELEM: Minden hatalom a dolgozóké. — A MÁSODIK: „Lajka kutya az űrbe ment." — MEGBÍZATÁS: Vera Boncs—Brujevics orvosnő. — HÁROMBÓL KETTŐ: Az első (Moszkva), a második: (Leningrád). A harmadik: RÓMA.

NYERTESEK. A 29. szám rejtvényeinek megfejtéséért jutalmat kapnak: Kollár Ildikó, Bp. XVIII.; Lengyel Tímea, Bp. XIII.; Szabó Ágnes, Bp. IX.; Vass Julianna, Bp. III.; Vass Péter, Bp. II.; Bordás Gabriella, Ceglédbercel; Csizmazia Erzsébet, Dombóvár; Dezső Katalin, Pátka; Fekete Edit, Székesfehérvár; Gábor Krisztina, Nagykőrös; Hauptmann Gyöngyi, Nagyatád; Kaszás Anikó, Hajdúszoboszló; Kovács Andrea, Baja; Kozma Éva, Miskolc; Maglics Szilvia, Győr; Spaits Sándor, Körmend; Suba Judit, Jászberény; Szabados Péter, Felsőzsolca; Tóth Andrea, Tárnok; Tóth Erika, Pusztaföldvár.

NEVEZETES NAP a december 7-e. Ugyan miért? Fejtsd meg ezt a kis keresztrejtvényt és azután olvasd össze a páratlan számokkal jelölt kockák betűit.

VÍZSZINTES: 1. Énekhang. 3. Szolmizációs hang. 5. Névelő. 6. Becézett lánynév. 7. Jenei Ernő. 9. Azonos mássalhangzók. 10. Biztató szócska. 12. Török basa neve. 13. Tagadószó. 14. Nem tegnap. 16. Azonos magánhangzók. 17. Ludolf-féle szám. 19. Felénk tart. 20. Sára Sándor. 21. Egyik szülő. 22. Fán termő csonthéjas gyümölcs.

FÜGGŐLEGES: 1. Névelő. 2. Itt született Kisfaludy Károly (Győr megye). 3. Vonat megy rajta. 4. Régi vadászszerszám. 5. Északi nép, névelővel. 8. Találékony. 9. Közösen végzett munkára mondják (idegen szó). 11. Egy, angolul. 15. Kajában van! 16. Minden angol filmben benne van. 18. Dánia része! 20. Ételízesítő.

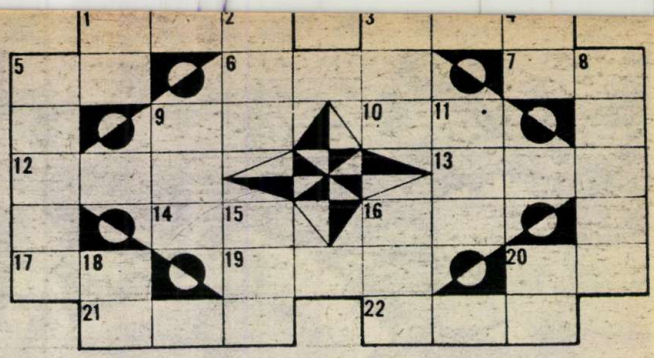

NEMZETI ÜNNEPEK

Ebben a hónapban nyolc állam ünnepli függetlensége kikiáltásának az évfordulóját. Vajon mennyire ismered ezeket az országokat? A kérdések utáni két válasz közül az igazit kell megjelölnöd.

1. Mi a Laoszi Népi Demokratikus Köztársaság fővárosa?

A: Lilongwe B: Vientiane

2. Finnországot az ezer tó országának hívjuk. Területe 337 321 km². Mennyi ebből a szárazföld?

A: 305 395 km² B: 280 420 km²

3. Az alábbi két ország közül csak az egyik határos az Elefántcsontpart Köztársasággal. Melyik?

A: Felső-Volta B: Sierra Leone

4. Ha a Tanzániai Egyesült Köztársaság lakója a „szezám" szót hallja, mire gondol elsősorban?

A: az ajtót nyitó bűvös szóra

B: egy olajos növényfajtára

5. A Máltai Köztársaságnak melyik nagy sziget a legközelebbi szomszédja?

A: Szardínia B: Szicília

6. Bahrain állam — szigetország. Hol terül el?

A: a Csendes-óceánban

B: a Perzsa-öbölben

7. A Niger Köztársaságot melyik nép hívja a maga nyelvén Dzsumburiat Nidzsernek?

A: az arabok B: a mongolok

8. Líbia csaknem tizenkilencszer nagyobb hazánknál. Van-e legalább olyan hosszú vasútja, mint amekkora a mienk?

A: majdnem akkora B: nincs vasútja

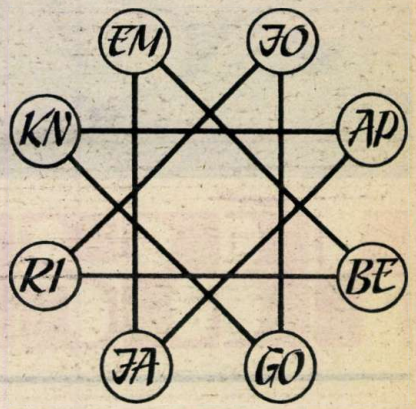

NYILATKOZAT. Harminckét évvel ezelőtt, 1948. december 10-én az ENSZ közgyűlése elfogadott egy fontos nyilatkozatot. Ennek emlékére december 10-ét e nyilatkozatban lefektetett elvek napjává nyilvánította. Ha a betűpárokat megfelelő sorrendben összerakod, megtudod, hogy milyen nap ez.

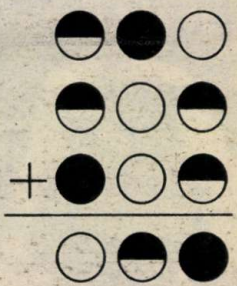

MATEMATIKUS. 180 évvel ezelőtt, 1802. december 15-én született Bolyai János, a XIX. század legnagyobb magyar matematikusa. Emlékezésként fejtsd meg ezt a különös matek feladatot. A körök helyére számokat írj (az azonos jelű körök természetesen azonos számokat jelölnek), úgy, hogy a műveletet el lehessen végezni.

EGY MEGÁLLÍTHATATLAN „JUGOSZLÁV" AKCIÓ

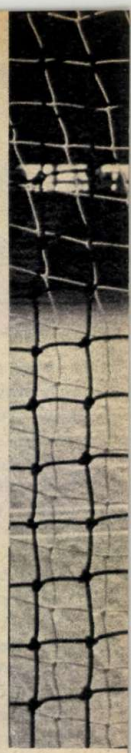

KÉSZÜLŐDÉS

Egyszer már rendezett női kézilabda-világbajnokságot Magyarország, de ez régen volt, még 1948-ban. Akkor másképp festett ez a sportág. Labdarúgópályán játszották a kézilabdát, csapatonként tizenegy—tizenegy emberrel, s nemcsak a pálya, hanem a szabályok is hasonlítottak a labdarúgáséhoz. Azóta alaposan megváltozott ez a játék. Ma jóval kisebb játéktéren zajlanak a mérkőzések, egy-egy csapatban hét játékos szerepel, s pont a pálya mérete miatt, sokkal gyorsabb, energikusabb, keményebb és látványosabb a mai kézilabda. S hogy ez a sportág mennyire népszerű hazánkban, azt lemérhetjük majd a december 2-án kezdődő női világbajnokság mérkőzésein. Harmincnégy év után újra miénk lett a rendezés joga, illetve a vele járó nehézségek és előnyök is segíthetik vagy fékezhetik csapatunk játékát.

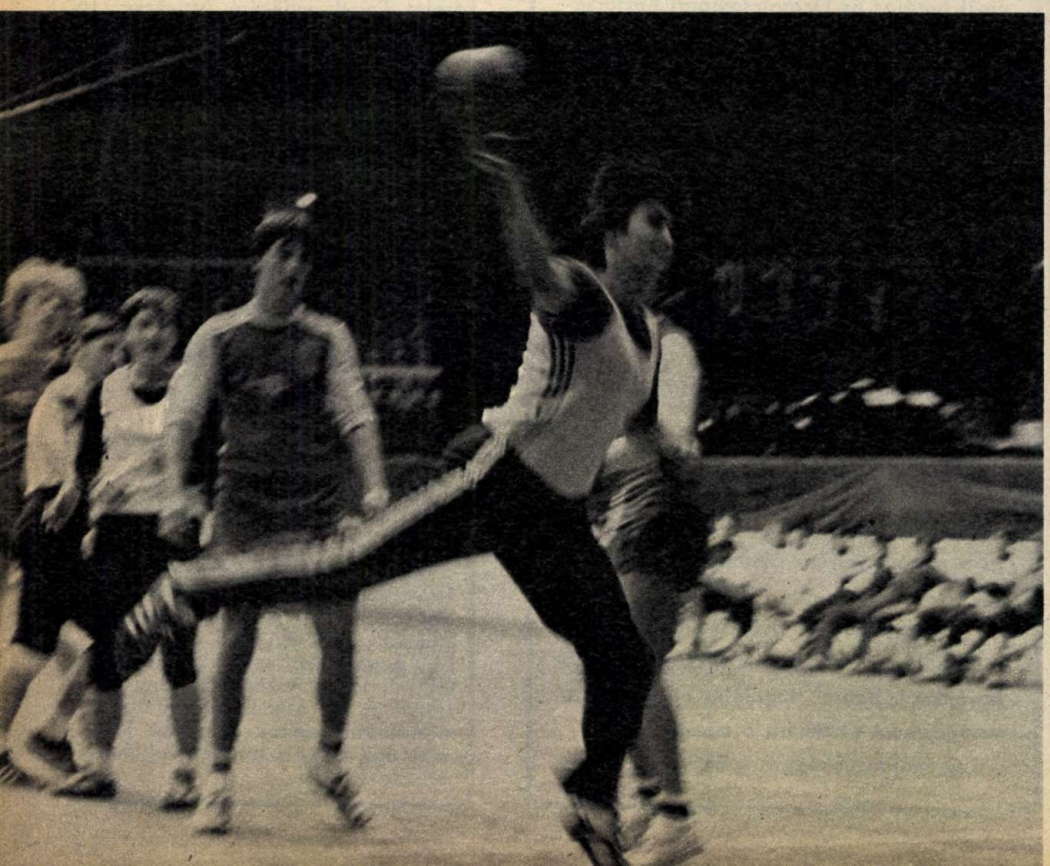

UGYES BETÖRÉS BEFEJEZÉSE EZ A LÖVÉS

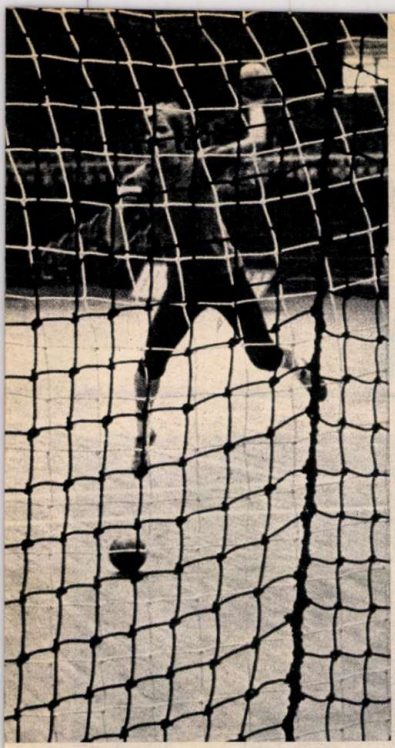

A MESTER, CSÍK JÁNOS EDZÉS ELŐTTI ELIGAZÍTÁST TART

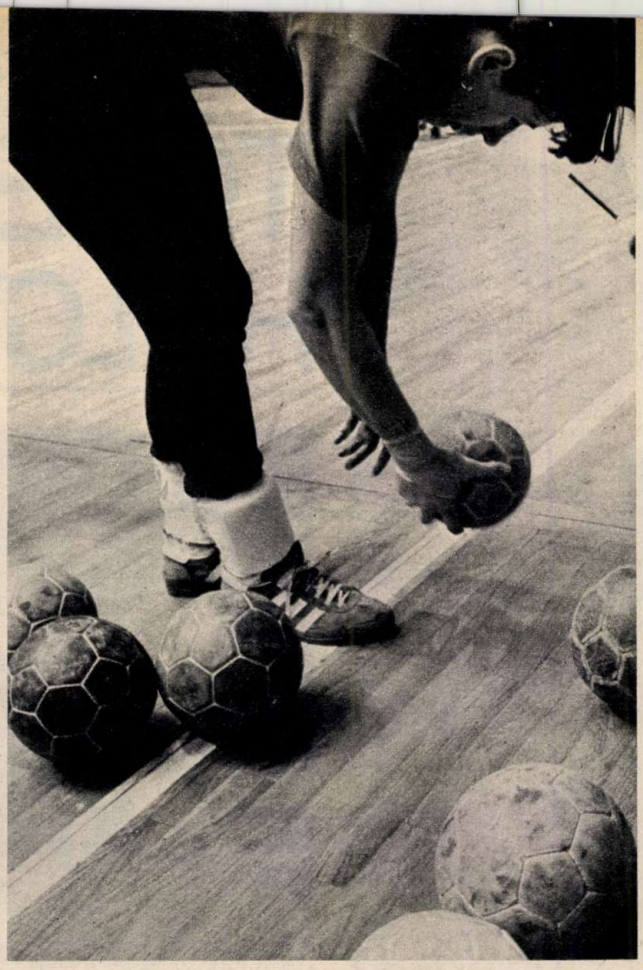

LENDÜLETES BEVETŐDÉS, A VÉDELEM ILYENKOR MÁR TEHETETLEN

VAJON MELYIKNEK LEHET JOBB FOGÁSA? BÁR AZ IGAZSÁG AZ, HOGY A LABDÁN NEM MÚLIK SEMMI

AZ ÖTLET

A magyai női kézilabdaválogatott már november elején beköltözött a Budapest Sportcsarnokba. Készülnek. Iszonyú a tempó, napi két edzés, támadási és védekezési gyakorlatok, taktikai variációk százait hajtják végre a lányok. Csík János vezetőedzőnek támadt még ezen felül egy rendkívüli ötlete. Felkérte a testnevelési főiskola férfi csapatát, hogy gyakorolják be a szovjet, az NDK és a jugoszláv női válogatott által játszott taktikai figurákat s a délutánonként sorrakerülő edzőmérkőzéseken csak ezeket alkalmazzák. Így a mi női válogatottunk alaposan felkészülhet ezeknek a variációknak a semlegesítésére s ízelítőt kaphat az igazán kemény és gyors játékból is.

— Jól haladunk a felkészüléssel — magyarázza Csík János, a törhetetlen tekintélyű edző — csak elég sokan zavartak bennünket a csarnokban. Az Omega együttes koncertjei miatt nagy volt itt a jövés-menés. Tulajdonképpen a csapat pszichikai felkészítése a legnehezebb feladat számomra. Hazai közönség előtt játszunk, a közvélemény dobogós helyezést vár tőlünk és ez rettentő nagy súlyként nehezedik a játékosok vállára. Persze vannak a dolognak előnyei is...

— Igen, a hazai környezet s a szurkolók lelkes biztatása, ha úgy jön ki a lépés, szárnyakat is adhat egy csapatnak — veszi át a szót Őryné Győrvári Gyöngyi, a válogatott kapusa. — A csapat különben már jól összeszokott s reméljük a közönség is segít nekik.

REMÉNYEK

A magyar női kézilabda a világ élvonalába tartozik. A VB nagy esélyesei, a Szovjetunió, Jugoszlávia, az NDK gárdája mellett a mi válogatottunk is pályázhat az aranyéremre. De, hogy a kép teljes legyen, mondjuk el azt is: számíthatunk meglepetésekre. Románia válogatottja például egy egészen új, fiatal, de rendkívül jó támadójátékkal rendelkező gárdát küld majd Budapestre. Nagy ballépés lenne, ha lebecsülnénk őket.

— A mi válogatottunkban is három-négy játékos talán az utolsó „fellépésére" készül és ez az utolsó „dal" hallatlanul nagy erő. Ilyenkor mindenki meg akarja mutatni, hogy milyen játékos is volt ő tulajdonképpen, s úgy akar elbúcsúzni a sportágtól, hogy nevére örökké emlékezzen majd a kézilabdavilág — mondja Török Bódog, a szövetség szaktanácsadója.

ÉRMEK

Természetesen nemcsak a magyar válogatott vizsgázik, hanem vizsgáznak a rendezők is. A VB-re a Budapest Sportcsarnok új padlóburkolatot kap, s készülnek a vidéki csarnokok is. A csapatok elszállásolásáról már idejében gondoskodtak az illetékesek és az edzés-, illetve felkészülési lehetőségek is biztosítottak. Hosszú sorok kígyóztak már november közepétől a jegypénztárak előtt, persze nagy az érdeklődés külföldön is. Ha sikerül a magyar válogatottnak felkapaszkodnia a dobogó valamelyik fokára, az egyben a los-angelesi olimpián való részvételét is jelenti. „Szépen csillog a bronzérem is" — így szokták mondani.

De az aranynak valami egészen varázslatos a fénye...

S. F.

A „BOMBÁZÓ”: TÖRÉKENY HÖLGY

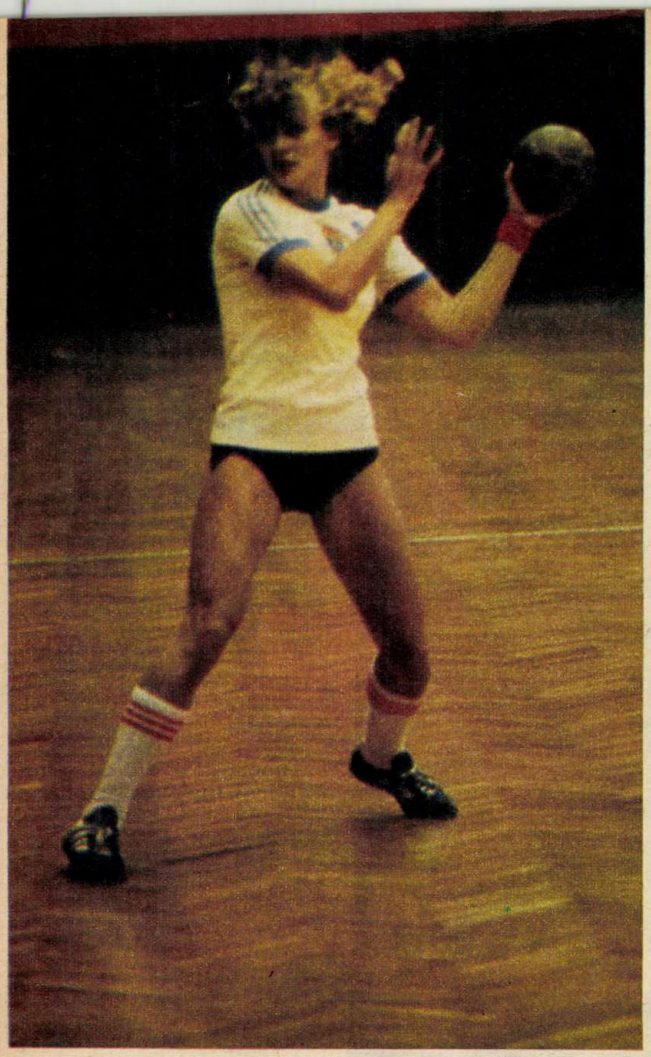

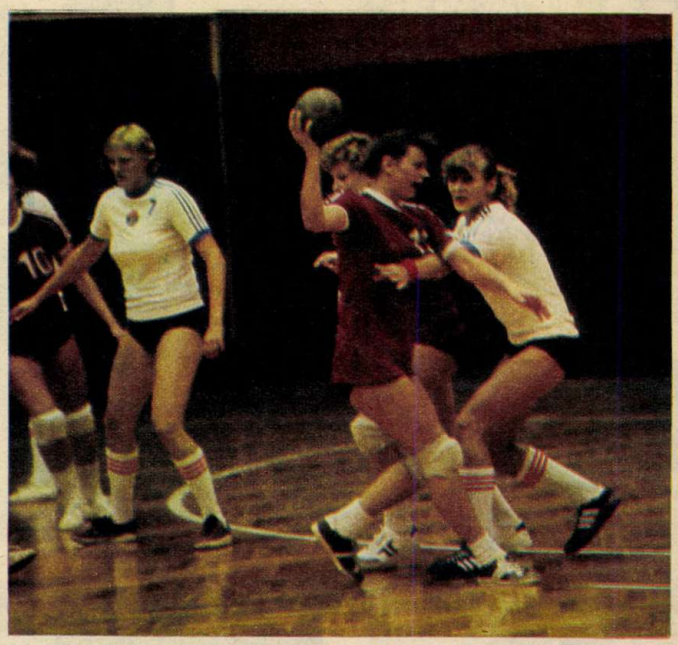

Törékeny hölgy, szelíd mosollyal; aligha róla festik majd „A kíméletlen bombázó" portréját. Pedig sokak szerint ajánlatos egy foltozóbrigádot vezényelni a háló mögé, amikor a gólkirálynő, Gódorné Nagy Mariann a Vasas és a válogatott átlövője.

Skálázás az edzésekért

— Kisgyerek koromban tornásznak készültem — mondta —, de testnevelő tanárom egy alkalommal meghívott az iskolai kézilabdacsapat edzésére, s azóta ez a sport a nagy szerelmem. Akkor még csak ötödikes voltam, ám három évvel később már helyet kaptam szülővárosom, Csorna NB I-es együttesében. Eleinte jobbszélsőt játszottam, s érthetően több időt töltöttem a kispadon, mint a pályán. Egy esztendővel később viszont az átlövő posztjára kerültem, s ettől kezdve tizenévesen is állandó játékosnak számítottam a kézilabdázás legmagasabb osztályában. Mondanom sem kell: csodálatos érzés volt a legjobbak között szerepelni, szinte fel sem fogtam igazán, mi is történt velem.

Mariannak akkor egyedül az okozott gondot, hogy sokkal jobban szeretett kézilabdázni, mint muzsikálni. Szülei ugyanis hegedülni taníttatták, s csak úgy engedték el az edzésekre, ha már átvette a violinleckét. Mariann szorgalmasan skálázott, mert arra sohasem gondolt, hogy elmulassza a labdás tréningeket...

— Az általános iskola után gimnáziumba jártam, s amíg a középiskolát el nem végeztem, végig Csornán kézilabdáztam. Ezt követően a Tesnevelési Főiskolára jelentkeztem, fel is vettek, így átigazoltam a TF NB I-es csapatához. Később megkeresett a sokszoros bajnok Vasas; akkor már tudtam, hogy csak a piros-kékeknél folytathatom pályafutásomat. Elvégre, az ország kiemelkedően legjobb társulatában kézilabdázni — nagyszerű dolog!

A góllövéshez társak kellenek

A kitűnő játékos két esztendővel ezelőtt, 1980-ban mutatkozott be az angyalföldi együttesben, a válogatottban viszont már sokkal korábban, 1975-ben szerepelt. Arra már nem emlékszik, hogy dobott-e gólt.

— Sohasem számolom, hogy hányszor zörgetem meg a hálót, mindig csak a végeredmény érdekel. Annak idején a szüleim is hiába kérdeztek a találatokról, csupán annyit tudhattak meg, hogy győztünk-e vagy vesztettünk. A kézilabda bonyolult csapatjáték; nekem az a feladatom, hogy a gólokat lőjem, de ehhez a társak segítsége nélkülözhetetlen. Egy-egy sikeres akcióban az egész csapat „benne van"!

Nagy Mariann ma már 171-szeres válogatott, olimpiákon és világbajnokságokon szerepelt, újabb bajnokságokhoz segítette a Vasast, és részese volt az angyalföldi együttes idei Európa Kupa-győzelmének.

— Az ötkarikás játékokon először 1976-ban vettem részt. A montreali tornán bronzérmet nyertünk és nem sok hiányzott ahhoz, hogy csillogóbb medáliával térhessünk haza. Kevésbé szép emlék a moszkvai olimpia, ahol csak negyedikek lettünk, ráadásul meglehetősen gyengén játszottunk. Az EK? A kupasiker az elmúlt évek legszebb eredménye volt, hiszen az elődöntőben azt a Szpartak Kijevet ütöttük el a továbbjutástól, amely gyakorlatilag azonos a szovjet válogatottal! Ehhez képest a Radnicski Belgrád elleni finálé könnyű párviadalnak számított, persze, a trófea elhódításához a jugoszlávokat is le kellett győzni.

„Ha újra kezdeném..."

Néhány nap múlva újabb nagy feladat következik, a világbajnokság. A vérmesebb szurkolók úgy vélik, a budapesti vetélkedőn illik begyűjteni az aranyérmet.

— Nem kell hozzá jóstehetség: az erőviszonyok alapján a szovjet, az NDK-beli, a jugoszláv és a magyar válogatott harcol majd az elsőségért. Legkevésbé a jugoszlávokat ismerjük, velük csak ritkán találkozunk. Annál többet tudunk a Szovjetunió és az NDK együtteséről; mindkét gárdában klasszisok szerepelnek, nem véletlen, hogy az elmúlt évek világversenyein ők játszották a főszerepet. Ettől függetlenül, mi sem vagyunk esélytelenek, főként, ha úgy kézilabdázunk, ahogy azt az Európa Kupában tettük. A VB-n a pillanatnyi forma dönt majd, de nagyon sok múlhat a csapaton belüli összhangon, a kapusok formáján, valamint Sterbinszky Amália visszatérésén. A közelmúltban Dániába költözött, de a felkészülés idején már velünk együtt gyakorolt. Ez sokat számít, mert ő minden helyzetben magával tudja ragadni az együttest. Kétségtelen, a hazai pálya előnye mellettünk szól, de ez még nem jelent biztosítékot a teljes sikerre. Hozzáteszem: már a harmadik helyezés is jó eredmény lenne, mert a bronzéremmel kiharcolnánk az 1984-es olimpián való részvétel jogát.

Nagy Marianntól befejezésül nem felejtettük el megkérdezni: hogyan lehet valakiből válogatott kézilabdázó? No meg, hogy mi lett a hegedűvel?

— Tehetség nélkül nem érdemes elkezdeni a játékot, de az adottság önmagában kevés. Rengeteg gyakorlásra és lemondásra van szükség, jómagam például mindennap négy órát edzek. A világbajnoki felkészülésről már nem is beszélek, mert az utóbbi hetekben szinte a Budapest Sportcsarnokban laktunk. A hegedű? Az már régesrég eltűnt az életemből, a zenét azért szeretem, főként a Goombay Dance Band és az Abba együttes lemezeit. De az igazi kedvenc a kézilabda. Bármilyen sablonosan hangzik, ha újra kezdhetném, ismét ezt a sportágat választanám. Már csak azért is, mert három-négy hétnél tovább semmiképp sem bírnám ki labda nélkül!

Hegyi Iván

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő:
SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes:
FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó:
DR. PETRUS GYÖRGY
igazgató

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987
321-988
321-989

Postafiók:
Bp. 62. Pf. 508. 1397

Kiadóhivatal:
Budapest, Révay u. 16. 1065
Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj:
Egész évre 139,50 Ft
I. félévre 77,50 Ft
II. félévre 62 Ft

82.3117 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest
Rotációs mélynyomás

Felelős vezető:
SZLÁVIK ANDRÁS
vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 695

Szerkesztő:
BŐCS FERENC
SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő:
CZIFFERSZKY BÉLA
FORRAI JÁNOS

Odüsszeusz és a Kükloplsz 14

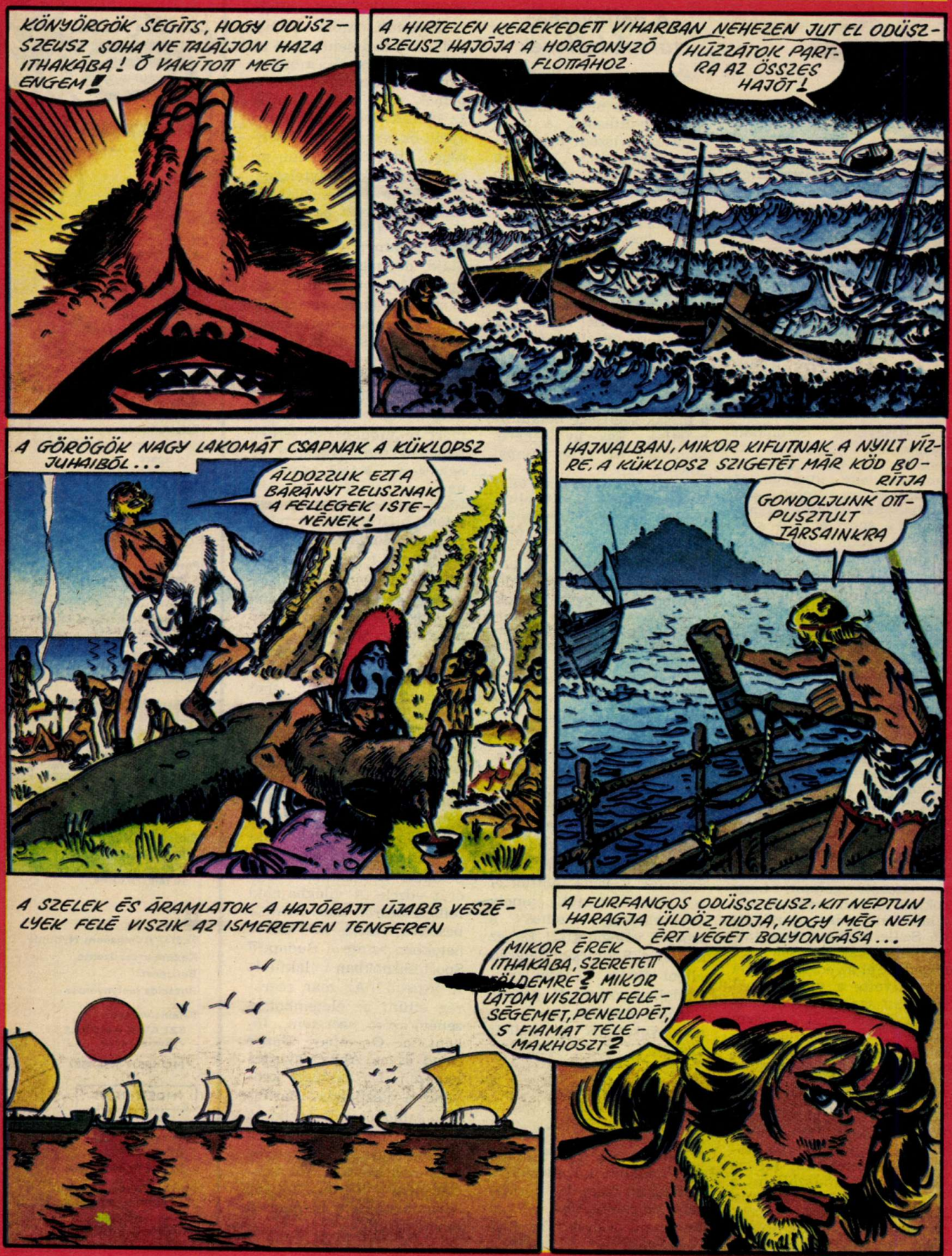

COPYRIGHT BY EDITION VAILLANT

FOLYTATJUK

FOTO: GAÁL ZOLTÁN

82/35
XXXVII. ÉVF. • 1982. DECEMBER 9. • ÁRA: 4 Ft

PAJTÁS

KALANDOZÁS A TRÓPUSON

6

FARAGÓ GYÖRGY ÚTINAPLÓJA

Átrepültem a fél világot, több mint harmincezer kilométert utaztam. Eltöltöttem pár órát Karachiban, Pakisztán volt fővárosában, Bombayben, India egyik nagyvárosában, láttam az üzbegisztániak csillagát, Taskentet és a Szovjetunió szívét, Moszkvát. És jártam Vietnamban, Kambodzsában is . . .

KIÉ LESZ A LÓTUSZVIRÁG?

Útravalóként a táskámba tettem egy üveg teát, amibe a cukor mellett sót is szórtam, mert az esős évszak még tartott, a trópusi meleg, a fojtogató pára kegyetlenül megizzasztott. Ha kiléptem a légkondícionált helyiségből vagy kocsiból, pillanatok alatt verítéktócsa keletkezett körülöttem, csurom víz lett a ruhám, elázott kezemben a jegyzetfüzet. Ha nem pótolom szakadatlanul a veszteséget, szervezetem víz- és sókészlete annyira megcsappan, hogy csak a kórházban hozhatnák rendbe.

A levegő esténként megenyhült, éjszakánként pedig kellemessé vált. De nem nyithattam ki szobám ablakát a maláriát terjesztő szúnyogok miatt. Addig nem volt baj, amíg a légkondícionáló készülékek működtek, de ha áramszünet volt, még rosszabbul éreztem magam, mint kint a tűző napon. A szálloda a saját aggregátorát bekapcsolta, de az csupán a lámpákat működtette. Ilyenkor kedvem lett volna az ágyam fölé sátorként boruló moszkitóháló alól kibújni, de nem mertem, mert a mennyezeten, a falakon ott lapultak, pislogtak a geccók, az élénkzöld színű gyíkok. Ezek az apró hüllők mindenhol — az étterem, a szórakozóhelyek falain — feltűntek, s bár ismerőseim azt mondták, hogy nem kell félni tőlük, mert hasznosak, falják a szúnyogokat, én mégsem tudtam megszokni őket. Mint ahogy azzal a gondolattal sem barátkoztam meg, hogy szobám előtt csobog a víz, de nem ugorhatok bele, mert fertőző.

Dunai Péter ajánlatának azért is örültem, mert a tengerben, a sós vízben már félelem nélkül lubickolhatok.

MIÉRT PIROS A TENGER VIZE?

A híres kikötővárosban, Haiphong egyik matrózvendéglőjében ebédeltünk. Akkor még abban reménykedtünk, hogy a parton szert tehetünk néhány langusztára, így más különlegesség után néztünk. Cápauszonylevest és bivalypörköltet ettünk.

— Talán csak nem abból a tengerből fogták a leveshez valót, ahová megyünk? — kíváncsiskodtam, amikor újra kocsiba ültünk.

— De.

— Cápa van a vízben, és mi . . .

Péter elnevette magát.

— A cápák nem szeretnek strandolni. Az öblöt messzire elkerülik, ott biztonságban fürödhet mindenki — mondta, majd hozzátette: — a magyar szakemberek is részt vettek annak a tervnek a kidolgozásában, amely szerint, ha vietnami barátaink anyagi helyzete megengedi, itt épül fel a világ egyik legszebb tengeri üdülőrendszere.

A táj csodákat ígérő, a fürdőhelyhez vezető út egyik oldalán a tenger piros — mert ide ömlik a Vörös folyó vize —, a másik oldalon pedig égszínkék. Az öblöt dombok, hegyek övezik, s ősszel is nyár tombol. Csokoládébarnára lehet sülni. A homok selymes, a víz 25—27 fok meleg. S hogy hal is van bőven, azt jelzik a festő palettájára kívánkozó dzsunkák, a csatasorban felálló vitorlás halászhajók. No meg, a part menti szerencsevadászok, akik közül néhányan bicikli-kerekeken tolják maguk előtt a hálót.

Gyékényszőnyegünk, amelyen fürdés után napoztunk, apró sziget volt az állatvilág tengerében. Vízipókok, kisebb-nagyobb rákok milliói futkároztak körülöttünk, de a rákászok még az ököl nagyságúra is fittyet hánytak, a homokot kémlelték, ki tudja mit láttak, leástak és óriás rákokat emeltek ki.

— Ezek langusztáK? — kérdeztem, mert fogalmam sem volt, hogy rák és rák közt ilyen különbség is lehet.

— A tízlábú rákok nem itt tanyáznak, hanem a vízibarlangokban, a sziklahasadékokban.

Amikor Hanoit a sok százezer kerékpárcsengő ricsaja ébresztette, én akkor voltam a legálmosabb, mert nehezen tudtam túltenni magam a határás időeltolódáson. De amikor az események felgyorsultak körülöttem, egyszerűen elfelejtettem, hogy most aludnom kell, vagy ébren kellene lennem. Annál is inkább, mert végre előkerült a csomagom; számtalan szokatlan és derűs pillanatban volt részem.

Az egyik fülledő napon három helyen, testvérlapunknál és két hanoi iskolában láttak vendégül. A teázást — ami itt szokás — már a szállodában elkezdtem, a szerkesztőségben folytattam, az egyik iskolában néhány csészével még könnyedén megittam, de amikor a másik iskolában pillanatonként telitöltötték a csészémet, már szuszogni is alig tudtam. Kétségbeesetten súgtam oda kísérőmnek:

— Mit akarnak? A teából is megárt a sok!

— Akkor miért iszod?

Őszi gyermeknap = móka, játék és boldogság